— Jay, nu cumva îţi trece prin cap să te duci la poliţie ?

Breen îi răspunse fără să se întoarcă măcar.

— Nu fi proastă, draga mea. Cum aş putea face una ca asta ? E-o prostie ! Tu ştii bine ce s-ar alege de mine dacă m-aş duce la poliţie. Nu vreau să mor acolo. Ar fi prea încet... Şi eu nu vreau să mor aşa... Nu...

Beth îl mai văzu ieşind pe uşă şi pierzîndu-se în întunericul nopţii. Apoi începu iarăşi să amestece cărţile. După cîteva minute auzi zgomotul motorului maşinii lor. Rămase în cameră şi începu să fumeze ţigară de la ţigară.

La mai puţin de două ore de la plecarea lui Breen îşi făcu apariţia poliţia. Văzîndu-l pe omul în uniformă în uşă, Beth înţelese că făcuse o mare greşeală. Trebuia să-şi fi dat seama pentru ce pleca Breen.

De-abia după cîteva minute înţelese că poliţia nu venise pentru a o aresta. Aveau să-i comunice o veste proastă : maşina soţului a derapat, a părăsit şoseaua, s-a izbit de un copac şi s-a distrus complet. Breen a murit pe loc...

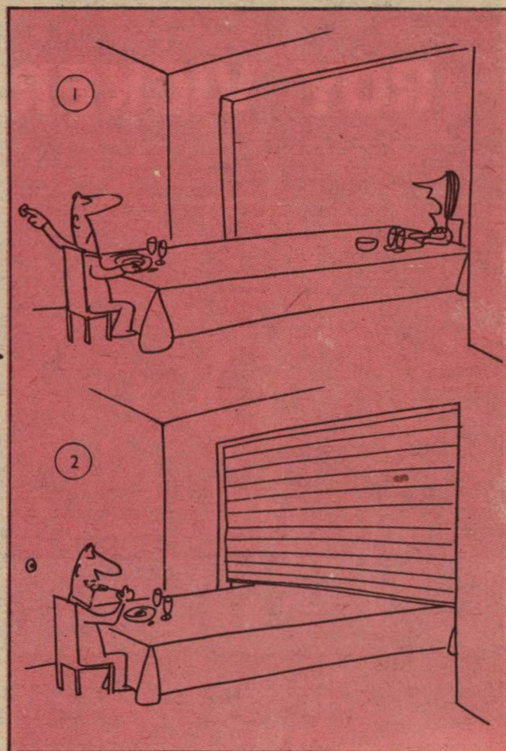
— Este doamna Breen atît de tare încît să ne însoţească pentru a-l identifica pe soţul ei ?

Mai tîrziu, un locotenent de poliţie o întrebă :

— Nu cumva soţul dv.,... cum să vă zic... nu cumva era agitat, doamnă Breen ? Poate a făcut o stare depresivă, poate avea griji...

— Nu, nu răspunse ea dînd din cap. Nu, eu nu am cunoştinţă de aşa ceva. Starea sănătăţii lui era perfectă. Afacerile-i mergeau bine. E drept, bea ceva mai mult decît s-ar fi cuvenit. Dar... dar de ce întrebaţi ?

— Pentru că... există nişte lucruri după care se poate deduce că soţul dv... dar nu, asta nu trebuie avut în vedere... sînt doar nişte păreri...

5. Două lovituri de trăznet

La o săptămînă după ce avu loc înmormîntarea lui Breen, în faţa casei lor opri o maşină. Din ea coborî un bărbat care sună. Avea asupra lui un geamantanaş de voiaj. Era înalt, svelt, elegant şi tînăr.

Cînd Beth întrebă cine sună, el răspunse :

— Bună ziua, doamnă, v-am adus periile pe care le-aţi comandat.

Beth deschise şi spuse :

— Ah, da, intraţi.

Abia apucă Beth să închidă uşa, că individul aruncă geamantanaşul şi întinse mîinile spre ea. Femeia îi căzu în braţe şi se lipi strîns de el.

— N-am mai putut aştepta, iubito. Pur şi simplu n-am mai putut răbda.

— Ştiu, îi răspunse Beth. Era o cruzime din partea mea să-ţi cer să rămîi o lună atît de departe. Acum ce-o să facem ? Cred că ar trebui să plec într-un orăşel liniştit, o să li se pară tuturor ceva absolut rezonabil. Sper, cel puţin. Mai tîrziu o să găsesc un locşor unde să mă stabilesc. Şi tu ai să vii după mine, nu-i aşa, dragule ? ! Ah, Harry, totul a trecut. Şi a ieşit excelent !

O îndepărtă puţin de el pentru a o vedea mai bine la faţă.

— Ce s-a întîmplat cu pistolul ? întrebă el.

— Nu ştiu. L-am pus în sertar... dar nici nu ştiu dacă l-a văzut. Dar a ieşit bine aşa, mult mai bine.

— Telefoanele cum ţi s-au părut ?

— Fantastic ! Glasul tău a fost perfect. Să ştii că ai avut dreptate, a fost foarte bine că prima dată ai sunat de la New York. Asta a făcut impresie. Şi-apoi telegrama ! De-atunci n-a mai avut nici o clipă de linişte. Planul ne-a reuşit formidabil.

— Eşti teribilă, spuse bărbatul şi dădu să o îmbrăţişeze din nou. Beth se retrase.

— N-ar trebui să spui asta, dragule, spuse. Jur că atunci cînd ţi l-am propus nici prin cap nu mi-a trecut că ar putea să ne reuşească...

— Să nu mai vorbim de asta, iubito. A trecut o lună... Lasă-mă să rămîn la tine pentru noapte, şopti el rugător printre săruturi. Nu m-a văzut nimeni venind, iar maşina o s-o bag în garaj.

Harry se aşeză pe pat. Pijamaua lui Breen îi venea bine. Beth îşi perie părul.

— N-ai vrea să amîni periatul pentru dimineaţă, iubito ? o întrebă Harry cuprins de nerăbdare, apăsînd ţigara în scrumieră. Se ridică şi se apropie de ea. În clipa aceea sună telefonul. Un zgomot scurt, ascuţit. Se uitară unul la altul cu gurile căscate, apoi izbucniră în rîs.

— Doamne, strigă Beth, pentru o clipă am şi uitat că s-a terminat...

Se ridică şi se îndreptă spre telefon. Ochii aprinşi ai lui Harry urmăreau fiecare unduire a corpului ei frumos. Ridică receptorul.

— Alo ?

Pe chipul ei apăru o grimasă care-i tăie lui Harry respiraţia. O văzu întorcîndu-se spre el cu o expresie de groază pe figură, mai văzu receptorul căzîndu-i din mînă, apoi din receptorul suspendat în cordonul lui, auzi un glas bărbătesc întrebînd foarte clar :

— Alo, doamna Binford ? Sînteţi soţia domnului James W. Binford ?...

ROY VICKERS

ROLUL UNUI HOPA-MITICA

1. CIUDAT, DAR...

În marea majoritate a țărilor codul penal permite strîngerea și apoi luarea în considerație a tuturor circumstanțelor atenuante care ar putea vorbi în favoarea acuzatului. În Marea Britanie — și lucrul acesta mi se pare de neexplicat — această clauză nu este luată în considerare în cazul proceselor referitoare la săvîrșirea crimelor.

Codul penal britanic recunoaște pentru astfel de cazuri doar două circumstanțe atenuante : existența unor dubii potrivit cărora acuzatul ar fi adevăratul făptaș și, în al doilea rînd, existența dovezii că în timpul comiterii faptei penale acuzatul a fost lipsit de conștiința unui comportament în conformitate cu prevederile legii.

Bine-nțeles că Douglas Baines știa foarte bine că era cu totul în afara legii să-ți prinzi soția cu amîndouă mîinile de gît, în încercarea de a scoate de la ea adevărul. El n-a negat nici faptul că i-a luat din poșetă douăzeci de lire sterline. Se înțelege că judecătorul, dînd dovadă de un deosebit simț moral, a recomandat juriului să țină seama de aceasta atunci cînd va trebui să decidă asupra acestui caz.

Judecătorul însă nu se interesase îndeaproape de toate amănuntele și nici măcar nu știa cum și de ce fusese Baines arestat, și încă la cinci ani de la comiterea faptei.

2. UN DEZERTOR E CA UN EVADAT DIN INCHISOARE

Baines s-a născut la New York ca fiu al unui arhitect înstărit. Mama lui fugise cu un bărbat pe cînd băiatul avea doi ani. Tatăl lui se ocupă atît de bine de educația copilului, încît acesta nici nu observă lipsa mamei.

În anul 1944 Baines împlinise optsprezece ani, de aceea a fost recrutat încă înainte de terminarea studiilor. Nu-i prea convenea să fie soldat, cu toate că în Franța fiind, se remarcase și fusese avansat de cîteva ori. Se bucura totuși pentru că știa că asta îl bucură pe tatăl său.

Spre sfîrșitul războiului a fost detașat la Londra unde se ducea rar de tot la slujbă, fără a primi cu toate acestea concediu. Se folosi de prima ocazie pentru a pleca la New York : nu-și văzuse tatăl de mai bine de un an.

După ce primul val de bucurie trecu, îi spuse tatălui că a venit „la negru", fără permisie. Tatăl reacționă foarte inuman, distrugînd astfel tot ce clădise vreme de douăzeci de ani în educația copilului. Îi porunci lui Douglas să se întoarcă urgent la Londra, în caz contrar va anunța el însuși poliția militară. Un șoc teribil pentru băiat !

Douglas Baines ura lumea, și pe el însuși se ura, atunci cînd își împachetă hainele civile. Își luă din cont cincizeci de lire, apoi își părăsi tatăl. Și armata. Și dezertă plecînd la Londra.

Un dezertor fără actele care se dădeau atunci era la fel cu un deținut evadat din inchisoare. Singura deosebire consta în aceea că dezertarea lui nu fusese făcută public și că, în consecință, nu era urmărit. Putea să se hrănească atita vreme cît îi ajungeau banii, dar nu-și putea găsi nici un loc de masă pentru că nu avea acte.

Cam pe vremea cînd cheltuise jumătate din lirele cu care plecase de acasă o cunoscu pe Daisy Harker, cofetăriță într-o cafenea. Fata îl depistă că dezertase, îi oferi cîteva sfaturi practice de cum și-ar putea îmbunătăți situația financiară și, în plus, se îndrăgosti de el — în măsura în care Daisy se putea îndrăgosti de cineva. Daisy era isteață și pe deasupra o fată foarte frumoasă.

Douglas se cază la ea, luîndu-și pentru mai multă siguranță numele fetei. Începuse să ducă o viață de mic întreținut. Nu devenise ucigaș de profesie, el făcea plimbări și afaceri fără să se întrebe de originea diferitelor lucruri. Trăia — cum se spune — de la mînă pîn-la gură, suportînd totul pînă cînd li s-a născut un băiețel, pe care-l adora. Din clipa aceea Douglas nu avu alt gînd decît acela de a reveni la o existență demnă.

3. AM SĂ-ȚI DAU O VESTE BUNĂ, DAISY

Era o seară cețoasă de octombrie. Douglas Baines cobora liniștit scările subsolului Daisyei — din Euston Station. Zgomotul pașilor lui era aproape simbolic, în ultimii ani el trebuind să se obișnuiască să umble încet, ca o pisică.

Avea sub braț un pachet învelit în hîrtie de ziar multicolor, cu însemnele unei firme producătoare de jucării. Se purta ca bărbatul care cîștigă la cărți și apoi încearcă să-și păstreze calmul și să-și stăpînească marea-i bucurie.

Locuința era umedă, dar destul de încăpătoare. Bucătăria locuibilă era mare cît două încăperi normale. Într-o jumătate a ei, cea servind drept bucătărie, se afla o sobă deasupra căreia era întinsă o sfoară pentru uscatul rufelor. În jurul mesei, trei scaune — două mari, pentru cei mari, și unul mic, de fapt un scăunaș.

În cealaltă jumătate a bucătăriei — cea pentru locuit — se găseau două fotolii vechi și o canapea plușată, amintind de vremuri mai bune.

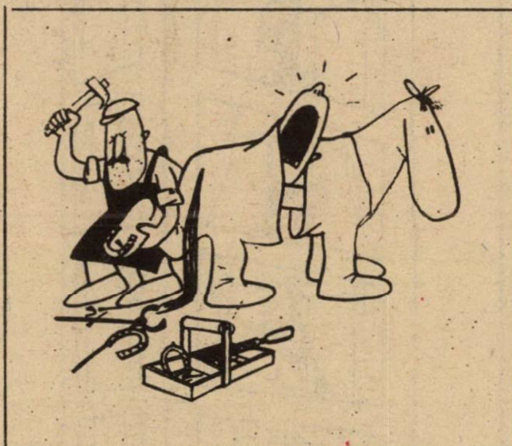
O strigă pe Daisy, dar pentru că ea nu răspunse, o lăsă baltă. Se așeză la masă și începu să desfacă pachetul.

În pachet se afla o jucărie, un fel de hopa-mitică, după cum îl botezase producătorul : un claun îmbrăcat pestriț, care avea astfel plasat centrul de greutate, încît își revenea imediat din orice poziție.

Daisy ieși din dormitor. Trebuie că venise acasă doar de cîteva minute pentru că poșeta o avea încă sub braț. Se uită la jucărie. Privirea îi alunecă pe hîrtia multicoloră în care fusese împachetată cutia.

— Flecuștețul ăsta l-ai cumpărat ? întrebă.

— Și încă cu bani cîștigați cu greu. Și închipuiește că mi-a făcut o plăcere enormă. Bert mi-a plătit în sfîrșit datoria, așa că avem motiv să ne bucurăm.

Aruncă o privire peste umăr în direcția dormitorului pentru a se convinge că ușa e închisă — pentru cazul în care băiatul s-ar trezi brusc.

— El nu știe că joia trecută a avut ziua de naștere, dacă nu cumva i-ai spus tu, bine-nțeles. Așa că o s-o aibă mîine, înțelegi ? Ține minte treaba asta.

Și zicînd acestea, culcă păpușa care se ridică îndată ce luă degetul de pe ea.

— Nu-i nostimă ?

— Copiii nu se joacă cu jucării d-astea.

— Ba da, zise el culcînd din nou jucăria. Auzi, Daisy am să-ți dau o veste bună.

— Tu totdeauna ai cîte o veste bună, răspunse ea ironic.

— Nu spune așa, rîse el. De data asta e cu totul altceva, Daisy. De data asta e vorba de o șansă unică.

— Cred, zise Daisy făcînd un gest cu mîna. Ai cunoscut un băiat, care a avut o idee a-ntîia și, în primul rînd, suficient capital care să-l ajute să-și pună ideea în practică. Și e vorba — mai încape vorbă ? — despre o afacere cinstită — sau aproape cinstită. Ei, și peste patru sau cinci săptămîni o să ai biroul tău și o să ne mutăm și noi, în sfîrșit, într-o locuință ca lumea. Vești din astea bune să aduci acasă toată viața.

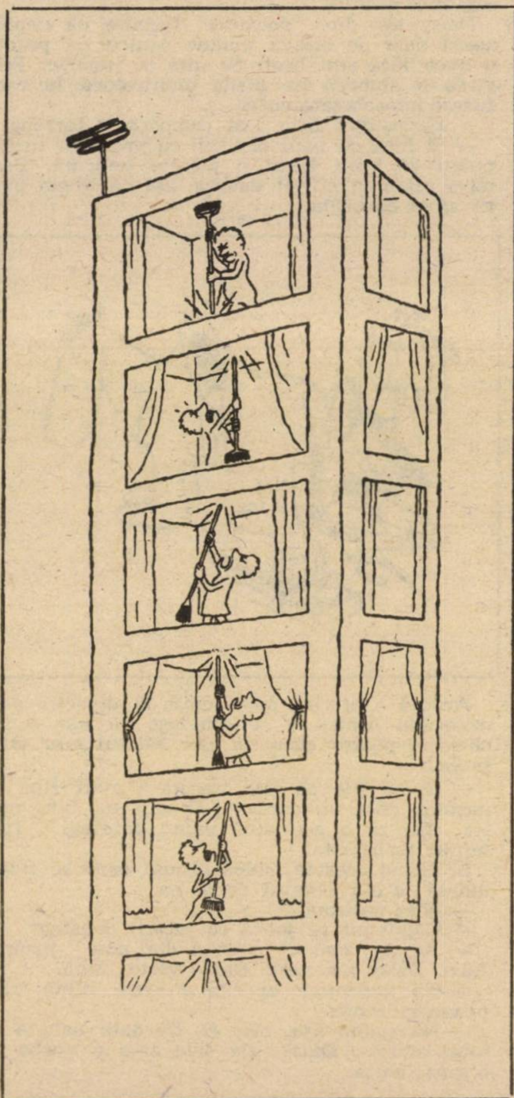
— Fii atentă numai, zise Douglas. De data asta te înșeli, de data asta e vorba de o afacere într-adevăr cinstită.

— Întîmplător insul ăla n-a fost curios să afle cu ce te-ai îndeletnicit în ultimii ani ? Ce i-ai spus ?

— I-am spus că am dezertat din armată și că o țin încă numai pe o fugă.

O văzu înghițind în sec, de aceea continuă repede :

— Și știi ce mi-a răspuns, Daisy ? Mi-a spus așa : Nici eu nu m-am mai întors din ultima permisie, dar eu am avut mai mult noroc decît tine. Soția mea — pe atunci îmi era doar

prietenă — soția mea deci, m-a înduplecat să mă întorc la unitate. Acum am un autoservice și vreau să-l deschid pe al doilea, pentru care caut un șef ca lumea. Așa mi-a spus, Daisy, și șeful ăla am să fiu eu !

Daisy tăcea, dar era evident că nu-l credea. De fapt, Douglas nu mințea, dar de cele mai multe ori înfrumuseța realitatea.

— Închipuiește-ți, Daisy ! O să scăpăm de toate grijile ! Acum o să ne putem uita în ochii lui Jiff...

Daisy nu reacționă nicicum.

— Trebuie să sărbătorim evenimentul, continuă Douglas. Am adus o sticlă de whisky. Dar cînd o să cinăm, mi-e o foame de lup ?

Se îndreptă spre ușa dormitorului.

— Ce vrei să faci acolo ? îl întrebă Daisy.

— Păi... bine... atunci nu mă duc.

— Jiff nu-i acolo, spuse Daisy.

— Ceee ? Cred că nu era cazul să-l lași atîta la doamna Dawson. Mă duc după el pînă pregătești tu ceva pentru cină.

— Rămîi aici, Douglas !

Tonul ei îl surprinse.

— Jiff a plecat. Am aranjat cu cineva să-l adopte. Astăzi l-am dus la noii lui părinți.

— Cee ? Ce spui ? Mai spune o dată !

— Am hotărît acest lucru încă de acum cîteva luni. Un vechi prieten de-al meu, un avocat, m-a asigurat că pot hotărî singură acest lucru, fără să fie nevoie să-ți spun măcar sau să-ți cer consimțămîntul. El mi-a aranjat toate formalitățile. Cel mai bun lucru pe care ai să-l poți face, Doug, este să te calmezi cît mai repede, să te obișnuiești. Pe micuț n-ai să-l mai vezi niciodată !

Rămase mai departe stană de piatră. Nu se uita la ea, privirea îi era pironită în pămînt.

— Sînt oameni de treabă, dacă te interesează, oameni cinstiți și bogați. Băiatul o să se simtă bine la ei, în plus o să-i asigure un viitor ca lumea. Nu uita, Jiff este în primul rînd copilul meu. Știu că tu ai încercat să faci totul pentru el, dar numai asta n-ajunge. Trecutul tău și modul ăsta de viață i-ar dăuna...

Douglas rosti cu greu întrebarea care-l paralizase.

— Cît ? Cît ți-au dat ?

— Douăzeci de lire, cu toate că nu știu ce te interesează pe tine. Îți vrei partea ta, probabil. Ai nevoie de niște cămăși noi, nu-i așa ?

— Le dăm banii înapoi... Pînă nu apucă oamenii ăia să se obișnuiască cu el...

Daisy încercă să-i schimbe gîndul. Îi explică cum că părinții adoptivi ar putea suna la poliție dacă el încearcă să facă scene iar poliția o să-i pună cîteva întrebări frumușele la care ar fi mai bucuros să nu răspundă. Douglas însă n-o asculta.

— Mai mult ca sigur că Jiff se teme de străini. Pun pariu că acum plînge și întreabă de mine. Eu mă duc după el !

Daisy nu se mai putu abține.

— Tot timpul te gîndești la copilul ăsta ? strigă ea. Vrei să i te uiți fix în ochi pînă va fi suficient de mare pentru... Ah, dumnezeule! Vrei ca mai încolo să-i poți povesti cum l-ai salvat de mama lui în timpul cînd nu te puteai duce la spital, pentru că te-ar fi prins in calitatea de dezertor ! Poate ți-ai închipuit, poate ai crezut, că toți banii de care avem nevoie îi aduc numai de pe urma muncii mele la cafenea ? Știi bine de unde sînt banii ! Știi bine pentru ce-i primeam !

— Ce-am fost și ce-am făcut astea n-au nici o importanță. Acum e cu totul altfel. Acum

îmbracă-te şi arată-mi unde stau oamenii ăia. Şi dacă vrei eu mă căsătoresc cu tine...

— Tu vrei să te căsătoreşti cu mine ? Nu, mulţumesc frumos, domnule Necunoscut... Nici măcar nu ştiu bine cum te cheamă pentru că nu mi-ai spus niciodată. Poţi să-ţi bei singur whiskyul, eu mă mut de aici începînd din seara asta !

— Atunci am să aranjez singur povestea cu Jiff. Tu nu mai ai nimic comun cu el de-acum încolo. N-o să-ţi reproşeze nimeni nimic. Dă-mi numai adresa, dar te previn, pe cea adevărată !

— Ca să-i poţi distruge lui Jiff noul fel de viaţă, pe care abia l-a început ? Nu ! Asta nu poate fi luată în consideraţie !

Douglas o prinse de mînă cînd trecu pe lîngă el.

— Unde locuiesc oamenii aceia ?

Daisy refuză să-i dea adresa. Disperat, Douglas o prinse de gît şi începu să strîngă din ce în ce mai tare.

— Mă sugrumi, tu eşti nebun ?

Simţind presiunea tot mai puternică asupra gîtului ei, începu să strige. Strigătul ei se frînse brusc şi Douglas simţi ceva frîngîndu-i-se sub degete. Daisy căzu în genunchi. Bărbatul o susţinu şi o întinse pe podea.

— Daisy... Daisy... Trezeşte-te ! Aşteaptă, îţi dau puţin whisky...

Ştia prea bine că era absurd să-i ofere whisky, dar avu sentimentul că prin aceasta ar putea cumva da timpul înapoi — pînă în clipa în care Daisy mai era încă în viaţă. Scoase sticluţa din buzunarul fişului.

Se trezi la realitatea disperată abia cînd auzi pe scări zgomotul paşilor pe care-i cunoştea.

4. POFTIŢI, INTRAŢI, DOMNULE HENDRICKS

Noua lui viaţă încă nu începuse. Poate avea nevoie şi de ceva din ceea ce îl învăţase vechiul lui mod de viaţă. Îşi aruncă fişul peste un scaun înalt şi se dădu puţin la o parte, aşa încît moarta nu putea fi văzută de la uşă. După care începu să ţipe ca şi cînd cearta cu soţia ar fi continuat :

— Meritai de mult aşa ceva ! Şi-acum dă fuga şi spală-ţi faţa aia plînsă !

Deschise apoi uşa şi în cadrul ei apăru chiriaşul de la parter.

— Oh, domnul Hendricks ! Îmi pare rău dar n-am mai putut să mă stăpînesc şi i-am ars una ! Tocmai se ducea la baie. Vreţi poate s-o vedeţi, ca să puteţi spune soţiei dv. că totul e-n regulă ? Hai, Daisy ! A venit domnul Hendricks şi vrea să te întrebe ce s-a întîmplat. Poftiţi, intraţi, domnule Hendricks, n-o să dureze mult. Sigur.

Domnul Hendricks însă — după cum era de aşteptat — refuză amabila invitaţie şi plecă.

Baines începu o activitate febrilă. Puse mîna pe geamantanul vechi şi murdar cu care plecase de la tatăl său şi începu să împacheteze. Cînd fu aproape gata de plecare văzu poşeta Daisyei pe podea. O ridică, o puse pe masă şi începu să caute prin ea. Într-unul din buzunare găsi patru bancnote.

Douăzeci de lire !

Băgă banii în buzunar, dar atinse cu cotul jucăria. Întinse apoi mîna pentru a-i opri balansul. Îi trecu deodată ceva prin gînd. Cele douăzeci de lire erau banii pentru Jiff. Sări ca ars şi se duse la sobă, gata-gata să arunce bancnotele pe foc. Se răzgîndi însă în ultima clipă.

— „Nu trebuie să-mi pierd capul ! bombăni pentru sine. Nu, asta nu !" şi puse banii în buzunar.

Se întoarse, zări jucăria şi vru să o spargă. Se răzgîndi tot în ultima clipă. Puse jucăria în cutie iar pe aceasta o aşeză în geamantan. Pentru ca ea să încapă, a trebuit să scoată nişte pantofi. Cadavrul îl lăsă întins pe podea.

A doua zi în locuinţa de la subsol domni o linişte atît de suspectă încît Hendrickşii se neliniştiră. Îl alarmară de aceea pe proprietar iar

GEORGE BUŢU

acesta, la rîndul lui, anunță poliția.

Poliția cercetă de unde anume își cumpărase căutatul Douglas Harker sticla de whisky care se găsea încă pe masă și pe hopa-mitică, lucru lesne de aflat după hîrtia de ambalaj rămasă în încăpere.

Din faptul că Douglas venise acasă cu jucăria se putea deduce că atunci el nu știa că fiul lui fusese deja încredințat părinților săi adoptivi — fapt care ar fi putut constitui cauza tragicei certe.

Jucăria dispăruse așa că se putea presupune că asasinul fugar are asupra sa un obiect lipsit de valoare și greu vandabil.

Au fost deschise cercetări în legătură cu căutarea lui Douglas Harker. Fără nici un rezultat însă. Căutatul individ dispăruse fără urmă.

În cei cinci ani care au urmat, lui Douglas Baines i-a mers bine. Vechile ordonanțe militare fuseseră uitate și nimeni nu se mai interesa acum de viața lui de mai-nainte. Numele moștenit de la tatăl său nu mai reprezenta acum pentru el un pericol.

Primele trei luni la autoservice au fost destul de aspre, dar întrucît șeful lui Baines avea încredere în el și îl ajuta, Douglas trecu în general bine această perioadă și începu îndată să dea dovadă de inițiaitvă și să-și pună în aplicare propriile idei. Cercul clienților creștea continuu iar firma preluă reprezentarea unei cunoscute fabrici de automobile, afacerile începură să prospere și odată cu aceasta și veniturile. De-acum, Baines își putea permite un apartament confortabil în cel mai de vază cartier al orașului.

Era aspectuos, se purta bine îmbrăcat și arăta de cel mult treizeci de ani. Părerile lui, gestul și obișnuințele erau corespunzătoare educației și experienței lui. Îndelungii ani trăiți în locuința de la subsol n-au lăsat asupra lui nici o urmă. Nici una.

Felul cum arăta el.in realitate ni-l spun cel mai bine relațiile sale cu o anume Joan Mencefield. Era secretară și avea locuință proprie la Chelsea. Între ei se stabilise o simpatie reciprocă, care din partea lui Joan era cu atît mai puternică, cu cît știa că în trecutul lui Baines exista o umbră întunecată.

Într-o zi băuseră ceai în locuința lui Baines, discutară de una, de alta — cu care ocazie Douglas îi făcu propuneri în legătură cu căsătoria.

— Desigur, bucuroasă, îi răspunse ea. În ce mă privește putem face nunta cît mai repede, chiar în iunie. Dar fără nu știu ce mare ceremonie. Tu îți inviți doi prieteni, eu două prietene — și cu asta basta. Sau tu îți imaginezi altfel ? Dar, Doug, dragă, tu nu mă asculți ?

— Vroiam să-ți cer mîna încă de acum cîteva luni... Voiam însă să-ți spun ceva despre mine...

— Mie nu trebuie să-mi spui nimic — eu știu, zise ea apoi tăcu semnificativ. Nu crezi ? Ți-e scris doar pe nas — totdeauna cînd treci cu mașina pe pasarelă oprești pentru că trec pe acolo copii de vreo-zece anișori.

— Nu știam că mi se citește atît de bine pe față.

Baines se simți dintr-odată ușurat pentru că putea discuta cu ea măcar această taină.

— Și-apoi nu mă gîndesc la el tot timpul, numai cîteodată.

— Numai cîteodată ?

— S-a întîmplat în urmă cu cinci ani. Pe atunci avea patru ani... Tocmai îi cumpărasem o jucărie și cînd am venit cu ea acasă, nu l-am mai găsit. Nici măcar darul de ziua lui de naștere nu i l-am putut da. Înțelegi ce înseamnă asta ? Nu. l-am văzut niciodată jucîndu-se cu ea...

Joan îl simțea cum fierbe și încercă să-l calmeze.

— Am și acum jucăria, adăugă el. N-ai vrea s-o vezi și tu ?

— Dacă ții să mi-o arăți..

Dar nici nu apucă să termine că Douglas și trase un sertar al biroului. Cutia era destul de deteriorată, dar hopa-mitică era la fel de frumos ca atunci. Baines îl puse pe masă și îl privi îndelung.

Joan îl urmărea îngrijorată. Își dădea seama că gîndurile lui erau în altă parte, într-o împărăție a viselor. Douglas zîmbi, dar nu ei, jucăriei.

— Dă-mi-o, am s-o ascund la mine, zise Joan, dar simțindu-i adversitatea, continuă repede : Tu singur îți dai seama că jucăria asta îți face rău. Dacă ai să mi-o dai, eu am s-o încui undeva. Și-ți promit c-am să ți-o dau oricînd ai să vrei tu să ți-o dau...

5. ÎNCHIPUIEȘTE-ȚI CE S-A ÎNTÎMPLAT ÎN LIPSA MEA...

O auzi sunînd în timp ce-și lua micul dejun. Se ridică încet, își șterse fruntea și se duse să deschidă.

Joan intră repede și închise ușa în urma ei.

— Douglas, s-a întîmplat ceva, dar eu... Știi... jucăria aia...

Se aștepta fie ca el să se năpustească asupra ei, fie să înceapă să urle la ea, dar el — ciudat nu făcu nici una, nici alta.

— Deocamdată mai stau la masă, zise foarte calm. Sigur vrei să bei un ceai cu mine. Ia loc.

Joan avu impresia că nu l-a înțeles bine. Refuză ceaiul și o luă de la început.

— Imaginează-ți ce s-a întîmplat în lipsa mea... Cineva m-a jefuit. Hoții mi-au furat o frumusețe de covor, aproape toate hainele și lenjeria de pat. Mi-au deschis toate sertarele și au lăsat fereastra deschisă, așa că ploaia...

— Ghinion, o întrerupse Douglas. Ești asigurată așa că ai să-ți primești ce ți se cuvine. Cît privește lenjeria de pat am o grămadă, îți pot împrumuta tot ce dorești.

— Nu, nu... Eu nu de asta vorbesc. Încerc să te pregătesc puțin... Știi, jucăria pe care mi-ai încredințat-o... A dispărut și ea...

Douglas stătea lîngă fereastră și privea afară.

— Nu, n-a dispărut... E la mine.

— Vrei să spui că ai luat-o din locuința mea înainte de a fi prădată ?

— Da. Cînd am fost eu acolo totul era în ordine.

— Oh, Douglas ! Nici nu mai știu ce să cred despre tine !

Tocmai dădu să plece cînd cineva sună la ușă. Baines deschise iar Joan îl recunoscu pe sergentul Jarman, care cerceta cazul furtului din locuința ei.

— Aveți nevoie de mine, domnule sergent ? îl întrebă ea repede.

— Nu, domnișoară. Nici n-am știut că vă găsesc aici.

— Domnișoara Mencefield e logodnica mea, se auzi glasul lui Douglas.

— Înțeleg, înțeleg, zîmbi Jarman, dar eu am venit din cauza mașinii dv., domnule Baines. Scoase un carnețel și citi numărul de înmatriculare. Am primit o comunicare potrivit căreia astă noapte mașina cu acest număr a fost parcată foarte aproape de blocul în care locuiește domnișoara Mencefield.

— Exact, recunoscu Baines, dar n-am stat decît cîteva minute și pot demonstra că n-am nimic comun cu jaful. După cum știți, la sfîrșitul săptămînii domnișoara Mencefield a fost plecată și...

— Vă mulțumesc, domnule Baines, mi-e suficient. De fapt eu voiam să știu dacă nu cumva mașina dv. a fost furată și folosită în acest furt. În zonă acționează o bandă care fură mașini pe care le aduc înapoi după ce au dat lovitura. Fac cam două lovituri pe săptămînă, dar nu din cele în stil mare. Vă rog să mă scuzați dacă v-am deranjat.

În modul acesta prietenesc decurse discuția dintre polițist și asasinul lui Daisy Harker, fără ca Douglas să manifeste nici cea mai mică teamă. Ar fi fost un nonsens ca numele lui să fie legat în vreun fel de furtul de la locuința lui Joan.

6. CARE VA SĂ ZICĂ AȚI FOST ÎN LOCUINȚA CU PRICINA

Baines, care chiar de la început socoti că poliția îl va mai vizita și îi va pune și alte întrebări, îl primi foarte calm, prietenește pe inspectorul Rason.

— Cred că am să vă decepționez, îi zise lui Rason cînd acesta luă loc în sufragerie. Am spus colegului dv. tot ce știam. Mai mult nu știu.

— Asta e clar, domnule Baines, dar eu urmăresc alt aspect decît sergentul Jarman, spuse Rason. Se uită în jurul său și aspectul camerei îi plăcu. Dacă ar avea bani și-ar cumpăra și el ceva asemănător. Începu apoi să descrie un individ cunoscut, dar nu de lăudat, sub denumirea de „Boxerul Smith".

— Tare aș vrea să vă pot fi de folos, domnule Rason, dar n-am cum, de aceea aș vrea să vă ofer măcar un pahar de whisky.

Rason acceptă cu plăcere. El explică apoi modul de lucru al hoțului pe care-l căuta și prezentă și cum anume ar putea ajuta poliția un om atît de inteligent ca Baines.

— Bine, dar hoții au intrat în locuință după plecarea mea. La douăsprezece și jumătate eu eram deja acasă.

Rason strînse din ochi.

— Pînă în prezent nu am stabilit ora la care a avut loc spargerea.

— Asta n-o știu nici eu, spuse Baines, dar pot să vă asigur că nimeni n-a intrat pînă mai înainte cu cîteva minute de miezul nopții cînd eu eram acolo.

— Hm, care va să zică dv. ați fost în locuința cu pricina..., spuse Rason rămînînd o clipă pe gînduri. Desigur că n-o să vă supărați pe mine dacă am să vă întreb cum ați făcut de-ați intrat ! După cîte știu, domnișoara Mencefield era plecată în week-end.

— Da, era plecată, recunoscu Baines, dar am o cheie de la locuința ei.

Rason nu era de rea credință, era doar puțin încurcat.

— Dacă știați că domnișoara nu este acasă, atunci pentru ce v-ați dus ? Și încă în puterea nopții ? !

— Sînt logodit cu domnișoara Mencefield, răspunse Baines scurt, o să ne luăm în curînd. Mergem fiecare în locuința celuilalt... Pentru a duce ceva sau pentru a lua ceva.

Rason cugetă o clipă : Hm, fiecare în locuința celuilalt. Să ducă sau să ia ceva. Noaptea. Cînd celălalt nu-i acasă...

— Ei, da, făcu Rason, la asta n-am nimic de obiectat.

Își bău whisky-ul din pahar.

— Și concret, în cazul de față, ați luat sau ați dus ceva ?

— Nu vreau să fac nici un fel de taină, spuse Baines. Am luat ceva. O amintire personală. Acum sper că sînteți mulțumit de răspunsul meu.

— Și era atît de important pentru dv., obiectul acela, încît să nu fi putut aștepta pînă la întoarcerea logodnicei dv. ? Trebuia să-l aveți necondiționat ?

— Da, în sensul prim al cuvîntului. Dar cred că n-am făcut nimic nelegal și nici anormal. Este vorba de ceva foarte amuzant.

— În cazul că șeful meu mă întreabă pentru ce v-ați dus la miezul nopții în locuința respectivă, pot să-i spun că ați vrut să luați de acolo ceva teribil de amuzant ?

Ezitarea lui Baines nu avea nimic comun cu faptul că în fața lui se găsea un detectiv. În momentele acelea el desigur nu se gîndea la asasinarea Daisyei Harker. În mod cert lui nu-i trecea prin cap că un hopa-mitică ar putea reprezenta cheia pentru dezlegarea unei crime comise în urmă cu cinci ani... El nu avea de unde ști că poliția aflase că asasinul cumpărase tocmai un hopa-mitică !

— Și de ce nu ? răspunse Baines, avînd sentimentul că trebuie să-și dea în vileag secretul. E vorba de o jucărie, o jucărie pentru copii...

Rason nici măcar nu zîmbi. Era doar surprins pentru că omul acesta ezitase atîta vreme pînă să spună adevărul — dacă e vorba într-adevăr de o jucărie.

— Așadar sînt toate clare, spuse Baines ușurat. Încă un whisky, domnule inspector ? și-i umplu paharul fără să aștepte răspunsul lui Rason.

— Atunci, în sănătatea dv., domnule Baines.

Polițistul bău, puse paharul pe masă apoi adăugă :

— V-aș ruga să-mi arătați puțin jucăria, ca să știu exact despre ce anume este vorba, și totul o să fie în ordine.

Lui Rason nici prin cap nu-i trecu să caute vreo legătură între bărbatul acesta serios, care trăia într-un apartament confortabil, și vagabondul care făptuise o crimă în urmă cu cinci ani. Și nici cu jucăria. În cazul respectiv ea nu jucase un rol hotărîtor și în lista lucrurilor care lipseau era trecută la urmă, printre altele :

— De mîine nu mai pun o picătură în gură !

Obiecte lipsă : o jucărie — hopa-mitică — (cca 20 cm) cumpărată de Barker, dar nepredată părinţilor adoptivi. Şi urma adresa soţilor care-l adoptaseră pe Jiff.

Baines deschise un sertar al biroului. Luă jucăria din cutie şi o puse pe masă.

— Vă rog, acesta-i secretul.

Rason se uită la claunul îmbrăcat multicolor şi zîmi.

— Jucăria asta vă aparţine, dar i-aţi dat-o domnişoarei Mencefield. De ce ? Cumva să se joace cu ea ?

— Nici vorbă. Dar domnişoara Mencefield vă poate confirma că a luat-o pentru a avea grijă de ea.

Rason mai avu o întrebare.

— Dacă înţeleg bine, la miezul nopţii aţi simţit o chemare irezistibilă de a vă juca cu păpuşa — nu-i aşa ?

— Păi... s-ar putea explica şi aşa, răspunse Baines. Ce-i drept e o dorinţă cam ciudată pentru un om în toată firea. Acum cred că înţelegeţi de ce m-am ferit să vorbesc despre asta.

Baines puse păpuşa la culcare în sertar. Cînd să închidă sertarul, Rason strigă pe neaşteptate:

— Hopa-mitică ? ! Asta-i numele jucăriei — da, jucăriei asteia i se spune hopa-mitică ! Asta îmi aminteşte de ceva — de un caz ieşit demult de pe rol. Dar ia stai, ce legătură avea hopa-mitică cu povestea aceea ?

Abia acum se simţi Baines încolţit de spaimă.

— Da, acuma ştiu. O crimă. Asasinul era un anume Harker — un vagabond.

Totul venise prea repede. Rason însă tot nu vedea nici o legătură între Baines şi cazul cu pricina nerezolvat.

„Harker avea un băieţaş pe care pesemne îl iubea din cale-afară. Indivizii de teapa lui sînt adesea taţi buni chiar dacă asta ar părea de neînţeles pentru multă lume. Aşadar Harker îşi iubea copilul şi i-a cumpărat un hopa-mitică. Ajungînd acasă, a constatat îngrozit că mama dăduse, fără urmă de reproş, băiatul unei familii care-l adoptase. Harker a ucis-o după care a dispărut !"

Baines respiră uşurat. Nu, nu-l paşte nici un pericol, cel puţin nu unul mare, de genul celui de fiecare zi, de fiecare ceas din ultimii cinci ani. Moralul lui crescu pe măsură ce-şi dădu seama că poate vorbi liniştit cu un poliţist despre crima pe care o făptuise. Şi asta fără să trezească nici cea mai mică bănuială.

Rason povesti mai departe :

„Jucăria nu a fost găsită în locuinţa de la subsol în care locuise Harker. Oamenii noştri au răscolit totul în zadar. Hopa-mitică se pierduse pur şi simplu".

— Asta se poate explica foarte simplu, obiectă Baines. De bună seamă că Harker a trimis-o copilului la părinţii adoptivi, nu ?

— În veci, i-o reteză Rason. I-am întrebat.

— Cum naiba or fi arătînd oamenii care adoptă copilul unui nimeni ? vru Baines să ştie.

— N-am idee, nu i-am văzut niciodată. Ne-am notat numai adresa lor — ce-ar fi dacă lui Harker i-ar trece prin cap să-şi vadă fiul, ne-am zis ? ! Ceea ce, se-nţelege, n-a făcut, zise Rason ridicîndu-se. Drace, dar am stat o groază la dv., domnule Baines. Trebuie să plec !

— Încă un păhărel, îi oferi Baines.

— Nu, nu, vă mulţumesc foarte mult. Aş mai lua bucuros unul, dar mai am încă de lucru.

— Încă o duşculiţă nu vă poate dăuna, zise Baines umplînd ambele pahare. Azi tot nu mai face prea multe...

— Bine, vă mulţumesc, dar nu mai stau jos.

— Cazul cu copilul adoptat al unui vagabond îmi aminteşte de ceva, încercă Baines să reînnoade firul discuţiei. Acum cinci ani ziceaţi, nu? Am impresia că ştiu cum s-au întîmplat lucrurile. Cam acum cinci ani un văr de-al meu, a cărui soţie nu putea avea copii, a adoptat tot aşa un băieţaş, în împrejurări cam asemănătoare. Vărul se numeşte Gramshaw şi trăieşte la Brighton. Cred că ăsta-i numele pe care-l aveţi în acte.

Rason îşi privi propriul chip în oglinda pe care o avea în faţă. Tăcu atît de mult încît Baines se văzu nevoit în cele din urmă să întrebe :

— Ce ziceţi, am dreptate ?

— Da, răspunse simplu Rason.

Baines constată cu toată surprinderea că uitase pur şi simplu să-şi închidă gura. Rason începu să rîdă.

— O regulă foarte importantă pe care tinerii poliţişti trebuie să o înveţe de la bun început se referă la folosirea aşa-numitelor nade pentru ca întrebările care urmăresc un scop precis să fie combinate cu altele absolut de umplutură. Poate n-am fost prea explicit, dar asta nu contează, zise el apoi continuă zîmbind. Pot să vă spun că aţi fost a-ntîia. Mai bine zis întrebarea dv. : „Cum naiba or fi arătînd oamenii care adoptă copilul unui nimeni ?" M-am prefăcut că avem la dosar numele şi adresa părinţilor adoptivi. Şi-apoi aţi „ieşit" cu vărul Gramshaw. V-aţi aşteptat ca eu să spun alt nume şi altă adresă şi e de mirare că n-aţi leşinat, cînd în loc de toate astea v-am răspuns „da". Dv. aveţi nevoie să aflaţi adresa exact cum doriţi să-l aveţi pe hopa-mitică pentru a vă juca cu el — şi astea din unul şi acelaşi motiv.

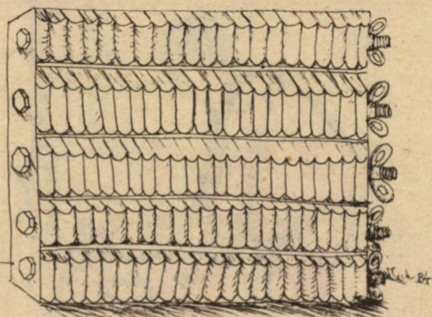
Cumplit şoc pentru Baines care îl privea pe Rason direct în ochi.

— Şi dv. vreţi să-i povestiţi istorioara asta fantastică şefului dv. ? Ce credeţi, că o să vă spună că...

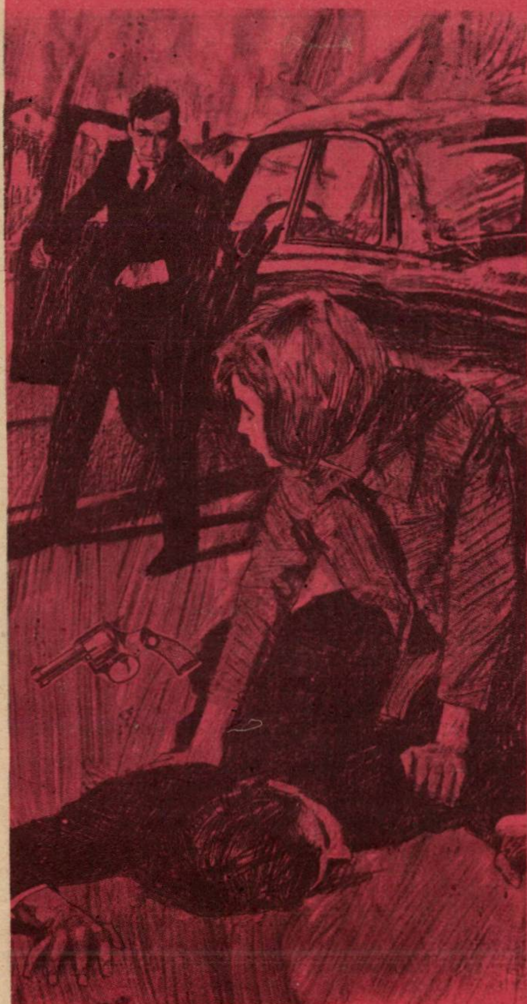
— Nici o frică, îl întrerupse Rason zîmbind. Nu vă faceţi griji. Îl cunosc foarte bine pe şeful meu şi ştiu cum va reacţiona. Aveţi însă dreptate — este doar o părere, care are nevoie de dovezi. De aceea n-am să-i suflu o vorbă pînă nu comparăm amprentele dv. digitale cu cele găsite în locuinţa de la subsol şi pînă nu vă arătăm domnului Hendricks şi celorlalţi care au locuit atunci în blocul respectiv. Dumnezeule, dar trebuie că vă iubiţi îngrozitor copilul !

De de dracu aţi ţinut morţiş să rămîn şi să beau cu dv. încă un păhărel... ?

În româneşte de
Alice Theodorescu

SORIN POSTOLACHE

PETER KUMMINGS

Haine de flanel, culoare maron

1.

Jane era o ființă practică și, în plus, mai avea și o altă calitate : era stăruitoare. În urmă cu trei ani, cînd părăsise micuțul ei orășel, își închipuise că o să facă o carieră frumoasă ca manechin sau, de ce nu, chiar ca artistă de cinema. Dar chiar după primul an petrecut la Los Angeles se convinsese că n-o să realizeze nimic ca manechin, iar ca artistă de cinema nici atît. Găsi în schimb alte posibilități. Bărbații îi lăudau fizicul și părul care i se revărsa pe umeri... Doamne, și cum le mai lăudau... În plus o plăteau...

Se angajase la localul lui Parkins, era „colaboratoare" la bar.

— Cînd o să reușesc să pun de-o parte 25 000 de dolari, o să termin, spunea ea colegelor.

— N-o să reușești asta niciodată, crezi că o să poți părăsi sindicatul ? rîdeau acestea.

După vreo doi ani, într-o dimineață, fu înștiințată de oficiul băncii că are strînși în cont 25 000 de dolari. Își împachetă lucrurile în două geamantane și plecă la New York. Avea douăzeci și șase de ani și gîndea cam așa : „Frumoasă sînt, tînără sînt, nimeni nu-mi poate găsi vreun cusur. Și-apoi, unde am ajunge dacă ne-am apuca să dezgropăm trecutul fiecăreia ?"

Avea o idee bine conturată despre bărbatul cu care urma să înceapă noua ei viață. Trebuia să fie de vîrstă mijlocie, n-o să se dea ea înlături nici de la unul cu titlul de doctor în buzunar, dar ar putea fi și unul cu școala medie numai. Asta trebuie pînă și pentru munca într-un magazin...

Îl găsi într-un atelier de reparat auto și se numea Lester.

La New York, Jane se obișnui să trăiască la fel de modest ca și la Los Angeles. Își cumpără o mașină ieftină, dar ceva mai veche. Avea un singur defect la faruri, de aceea se duse cu ea la atelier. Mecanicul îi zîmbi de cum o văzu. Avea fața mînjită de ulei și, cînd rîdea, i se vedeau două șiruri albe de dinți sănătoși. Și vorbea, vorbea întruna.

— Lucrați în fiecare seară așa de tîrziu ? îl întrebă ea ca-ntr-o doară.

— Cam, răspunse. Știi, domnișoară, aș lucra mai bucuros într-o stație de benzină, cu un atelier mic, dar să fie a mea. Mai întîi aș lua stația de benzină, undeva în afara orașului, pe autostradă. Apoi atelierul. Dacă s-ar putea, cu un preț cît mai mic. Toate astea costă bani, bani mulți... Dar aș vrea să-mi fiu numai eu stăpîn... De aceea, vezi, muncesc și peste program.

— Am lucrat și eu...

— Eu, uite, așa o duc de patru ani, lucrez pînă și duminica.

În săptămînile următoare ieșiră la iveală și alte neajunsuri ale mașinii, așa că Jane mergea destul de des pe la atelier.

— Sper că nu vă fac greutăți... Știți, mi-ați reparat atît de bine lumina data trecută... Vă jur că așa este, zîmbi ea omului în salopetă.

Acesta continuă să lucreze peste program, dar duminica nu mai lucra. Duminica se ducea cu Jane la plimbare. Seara mergeau la dans, e-adevărat că nu la cele mai luxoase localuri, dar așa s-au înțeles ei. „Dacă vrem să cumpărăm stația de benzină cu atelier, trebuie să avem grijă de fiecare bănuț..."

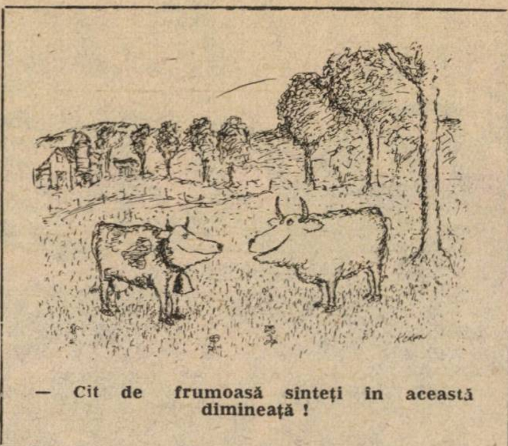
2.

Erau amîndoi oameni foarte practici. Se căsătoriră numai după ce găsiră o stație de benzină ca lumea. Era la nici o jumătate de oră de New York. Avea și atelier. În plus, dispunea și de un garaj pentru opriri ocazionale.

Calendarul Casei de Asigurări „Glenford" arăta ziua de 12 noiembrie. Jane stătea la birou și privea autostrada pe care alergau în șiruri nesfîrșite mașini iuți ca niște năluci. Una din ele coti spre dreapta și opri lîngă stația de benzină. Jane se ridcă și ieși.

— Plinul, vă rog..., zise șoferul.

Pe cadranul aparatului de înregistrare săltau

— Cît de frumoasă sînteți în această dimineață !

cifrele care marcau litrii de benzină și dolarii. Lui Jane îi plăcea jocul acesta al cifrelor.

Bărbatul din mașină coborî. Era înalt, zvelt, îmbrăcat în haine de flanel de culoare maron, croite într-un mod aparte. Jane se uită la el fără prea multă atenție. Un străin...

Cînd rezervorul se umplu, Jane intră în birou, deschise casa și scoase nota de plată. Observă fața străinului numai cînd îi întinse nota.

— Ei, puicuțo, zise bărbatul, noi doi ne cunoaștem. Ia stai puțin... Păru că se gîndește o clipă, apoi spuse: Exact. Figura asta n-am s-o uit cît trăiesc. Ești una dintre puicuțele de la „Parkins" din Los Angeles ?!

Îl privea încremenită, fără să scoată un singur cuvînt măcar. Își aminti dintr-o dată de toate. Era chiar el, Al Rigoni.

Bărbatul își aminti totul foarte clar.

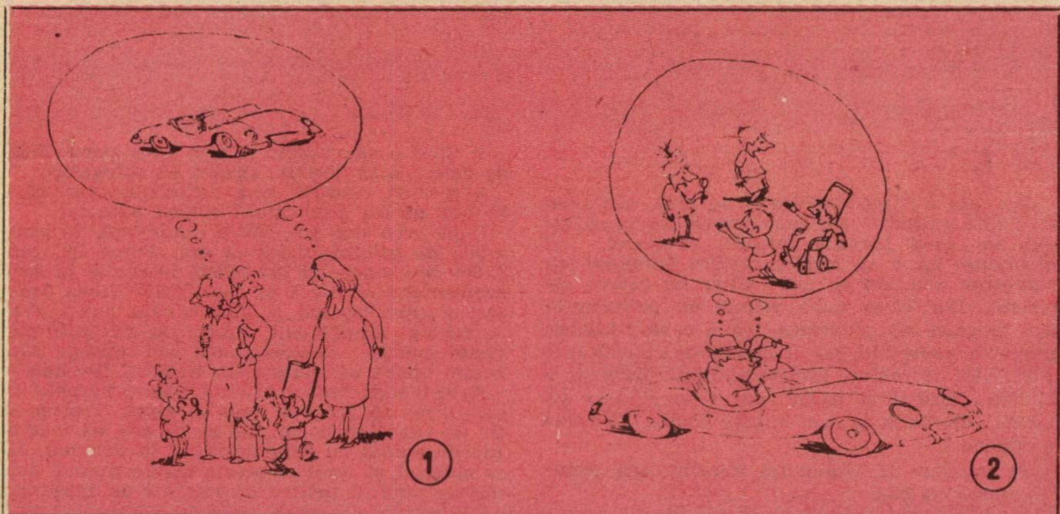
— La „Parkins" ai mers o dată cu mine pentru 50 de dolari. Te cheamă Jane, sau nu ?

— Vă înșelați, domnule, vă văd pentru prima dată în viața mea.

— Ei, lasă..., lasă... Ai uitat noaptea aceea minunată ? Nu-i frumos din partea ta !

— Fiți amabil, domnule, plătiți și plecați, în caz contrar îl chem pe soțul meu, e-n spate, în atelier.

— Chiar așa ? Ne-am și căsătorit ? Așa de repede ? Ei, hai, cheamă-l pe iubitul tău, o să

facă ochii mari cît cepele cînd o să-i cînt despre puicuța lui...

— Ce vreți de la mine ? Plecați ! Nu v-am văzut niciodată !

Știa însă că nu-l poate păcăli. Își aminti că la Los Angeles bărbatul acesta făcea parte din sindicat. Cînd a venit la „Parkins" a arătat cu degetul spre ea : „Pe asta o vreau". Nimeni nu i se putea împotrivi. Sindicatul acela era o societate interesantă : cam o duzină de băieți, toți înalți cît muhții, haine pe măsură, butoni de aur la manșete, buzunarele pline cu bani. Cînd erau în zi bună, dădeau fetelor și 50 de dolari, dar de cele mai multe ori nu erau în bună dispoziție. Iar Parkins, cîinele acela fricos, le repeta într-una :

— Nu-mi faceți greutăți cu băieții ăștia, ar putea să ni se-nfunde !

Jane îl privi, apoi spuse :

— Ei bine, sînt Jane ! Ce dorești, mă rog, de la mine ?

— O, nimic extraordinar, zise el cu glas liniștitor. Poate ceva... cîndva... Cine știe. Prin urmare, te-ai evaporat fără să anunți, nu-i așa ? Mda, lucrul acesta nu-i agreat acolo.

Plăti apoi adăugă :

— În locul ăsta trebuie că faceți o afacere bună, nu-i așa ? Ți-ai găsit un cuib cald, sufletelule !

Fața fetei se schimonosi într-un spasm.

— Al Rigoni, te previn că, dacă ai să-mi faci cel mai mic rău, am să te ucid ! Sînt fericită aici cu soțul meu — cealaltă „fericire" s-a sfîrșit de mult !

— Bine, dar parcă vorbește cineva de asta ?, zis el și plecă. Îl văzu cum se așează în Chevroletul lui negru, cum îi mai face o dată semn din cap, cum porni. Mașina se înscrise în torentul celorlalți bolizi și dispăru. Pe Jane o cuprinse o frică de moarte. Începu să tremure.

Din clipa aceea trăia într-o nesiguranță continuă. Înțelese pericolul care o amenința din cauza trecutului ei. Călătorește cineva de la Los Angeles la New York și după nici o jumătate de ceas, la pod, trebuie să-și facă plinul. Tocmai la mine ! Iar tinerii, mai ales tinerii, nu uită niciodată chipul omului pe care îl au la mînă și orașul în care acesta trăiește.

Lester ? Nu, el n-ar putea s-o ajute cu nimic... Stătea toată ziua în atelier și lucra ca un apucat. Era un specialist excelent. Nu era prost, dar nici vreun luminat nu era. Pentru ea, el reprezenta tot ce își visase să aibă.

N-a fost prea surprinsă cînd Al Rigoni o chemă la telefon. Se aștepta, de altfel, în fiecare zi să fie chemată. Nu-i spuse prea multe.

— Astă-seară am să trec pe la stație, am nevoie de zece miare...

Cînd Rigoni sosi la stație, în birou nu se afla decît Lester. Acesta se duse la pompă și îl servi. Jane îl urmărea cu privirea. Al Rigoni plăti apoi spuse :

— Puteți să vă uitați puțin și la ulei ?

Jane îi șopti :

— Ai înnebunit ? Zece mii de dolari înseamnă ruină curată pentru noi.

— Inventează ceva, poate că mă mulțumesc cu două rate a cîte 5 000, însă ți-o spun, cînd te voi suna trebuie să-mi spui termenul primei rate.

— Uleiul este în ordine !

Cînd se întoarse în birou, Lester îi spuse :

— Ai văzut cum era îmbrăcat ? Haine de comandă de flanel maron... trebuie că l-a costat ceva...

— Ar trebui să dai și tu să-ți coasă ceva asemănător. Veșnic umbli numai în salopeta asta.

— Nu-i nici o grabă, avem destul timp.

— Cîștigăm binișor, îl întrerupse ea, chiar dracu dacă și-ar băga coada, într-un an putem achita toate datoriile și să mai punem ceva și la ciorap.

În zilele următoare Al Rigoni o sună de două ori.

— Acordă-mi puțin răgaz, îl rugă ea, n-am luat încă nici o hotărîre...

— Grăbește-te, mititico, altfel într-o săptămînă soțul tău va afla totul despre tine, e clar ?

„O săptămînă, își zise Jane în gînd, asta-i afurisit de puțin..."

3.

Cînd Jane se hotărî să angajeze un asasin, încă nu știa de unde îl va lua. Știa numai că astfel de oameni există și la Chicago și la Los Angeles și mai mult ca sigur că există și la New York. În toate orașele mari există astfel de oameni.

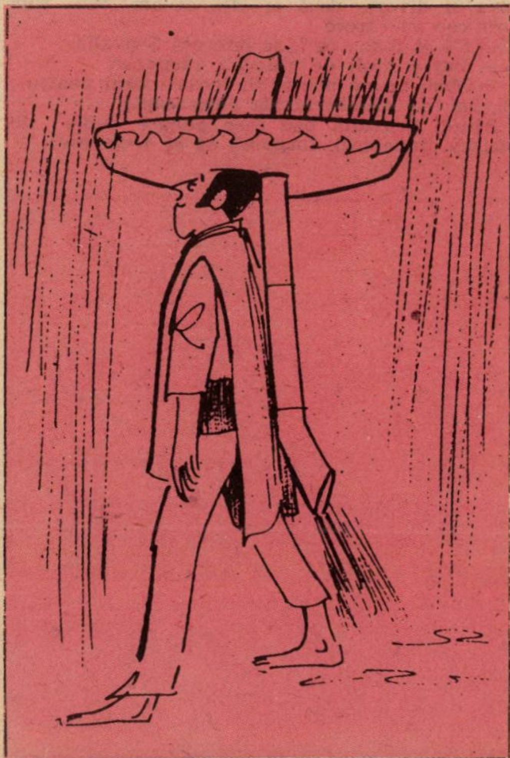
Își scrise singură o scrisoare, prin care își comunica că mătușa ei, din Los Angeles, era bolnavă. Lui Lester îi spuse :

— Trebuie să ne ducem, este ultima mea mătușă, alte rude în afară de ea nu mai am.

Știa dinainte ce-o să-i răspundă :

— Nu putem lăsa stația de izbeliște. Trebuie să pleci singură, eu rămîn, zise și nici nu se uită la scrisoare.

Își băgă lucrurile în geamantan, parcă ar fi plecat la drum lung, iar peste o jumătate de ceas era deja la New York. În Grande Street găsi un hotel. Se instală acolo și încă din prima seară începu să caute pe cineva capabil să ucidă pentru bani. Se hotărî să sacrifice pentru treaba asta 2 500 de dolari, doar era o muncă cît se poate de ușoară. Asasinul va aștepta în mașină pînă va veni la stația de benzină un Chevrolet negru. Și în momentul cînd Al Rigoni

va coborî din mașină... Asta-i ! Probleme cu poliția ? Mai mult ca sigur că-i o răzbunare a unei bande de gangsteri, vor crede. Habar n-am de nimic, mă aflam în birou. Soțul meu ? Nu era aici, era plecat în oraș !

Începu să caute pe Bowery și pe alte străzi. Prin spelunci zăceau bețivi care o priveau cu ochi prietenoși. Le plăti, făcu și ea pe amețita și le spuse ce dorea. După trei zile îl găsi pe insul pe care-l căuta. O damă o trimise la sigur după ce îi plăti 100 de dolari pentru informație.

— Întreabă de Scavalla, sigur este acolo.

Scavalla era tipul omului lăudăros. Juca biliard și își dezbrăcase haina, dar era el, Scavalla cel adevărat : rău intenționat, prost, în stare de orice pentru bani. De altfel, dispunea și de doza de brutalitate de care avea nevoie. Cunoștea genul acesta de oameni.

Scavalla o făcea pe marele gangster.

— Ei, puicuțo, cu ce-ți pot fi de folos ? zise el privind-o de sus.

— Vreau să facem o afacere, răspunse cîntărit Jane. Sînt șantajată...

El fluieră printre dinți :

— Și pentru asta ai nevoie de Scavalla ?

— Vrei sau nu vrei ?

— Ești cam grăbită, vrei cumva să-i fac cuiva de petrecanie ?

— ste în joc căsnicia mea, adică totul. Trebuie să acționez sau voi pierde totul. Individul de care-ți vorbesc mă are la mînă. Mă privește de ce !

Se așezară la o masă.

— Știi, nu-mi prea plac afacerile în care sînt amestecate muierile. Sînt cam nesigure. Dar nu-i mai puțin adevărat, tu pari muiere serioasă. Dă-i drumul, vreau să știu. În cîteva clipe putem deveni foarte intimi...

— Împreună cu soțul meu ținem o stație de benzină. N-o ducem rău, dar mai avem de plătit încă la datorii. Mai mult ca sigur că bărbatul meu ar divorța dacă ar afla că am fost... Nici prin cap nu-i trece !

— Că ai fost... ce ?, se interesă Scavalla.

— Dar e mult de atunci..., răspunse.

— Mda, m-am prins ! Și încasai bani pentru... Ei, hai, dă whisky-ul ăla peste cap...

Băură. Scavalla bău șase pahare duble de whisky, Jane trei. Începură să se tocmească.

— Două mii cinci sute... e cam puțin, își dădu Scavalla cu părerea. Patru, cinci miare...

— Nu pot da mai mult, s-ar observa in casă.

— Puțin, o ținu Scavalla pe a lui.

— Aș putea să-ți dau acum două mii, iar restul...

— S-a făcut !

Îi numără pe loc teancul de bancnote.

— O.K., spuse Scavalla. Știu că poți să-ți ții gura. Trebuie să știu totul cu maximum de precizie : orașul, ora, ș.a.m.d. Cred că cel mai bun lucru ar fi să mergem împreună pînă la stația de benzină cu un taxi. Mi-ajunge doar o singură privire.

— Și faci un lucru ca lumea ?

O privi cu ură.

— Mă jignești, ce naiba...

— Și cum îl vei... ?

— Scavalla face întotdeauna lucru a-ntiia !

— N-ai cum să te încurci, el va veni într-un Chevrolet negru, îmbrăcat în haine de flanel de culoare maron.

4.

Cînd se întoarse acasă, lui Lester îi povesti că mătușii îi este mai bine. El n-o întrebă nimic, era bucuros că s-a întors și că mătușii îi merge mai bine. Se gîndi : „Ce om bun este soțul meu... Al Rigoni este un porc, își merită moartea !“

Totul era pregătit. Se înțelesese cu Al Rigoni cînd să vină, urmînd ca, imediat, să sosească și Scavalla. Spunea că o să fie punctual.

Îl sună pe Al Rigoni, acesta era nerăbdător. Jane spuse :

— Dă-mi numărul tău de telefon, o să te sun îndată ce soțul meu va pleca în oraș.

A doua zi Lester îi spuse :

— Mîine trebuie să mă duc cu mașina pînă în oraș. Mă opresc puțin și pe acasă, am o surpriză pentru tine. Pe la opt voi fi înapoi.

Îl sună apoi pe Rigoni :

— Vino mîine seară la șapte, totul este în ordine !

În cele din urmă îl sună pe Scavalla :

— La șapte... Chevroletul negru... Haine maron de flanel...

Aștepta. Fumă o grămadă de țigări în timp ce-și servea clienții. Cu puțin înainte de ora șapte sosi o mașină care opri în spatele atelierului. Era mașina lui Scavalla. Patru minute mai tîrziu sosi și Chevroletul negru și opri în dreptul stației de benzină. Din ea cobori un bărbat în haine de flanel de culoare maron.

Mai înainte ca Scavalla să apuce să tragă, văzu cum Jane îi făcea semne disperate cu capul. Pe Scavalla însă nu-l interesa, își îndeplinea sarcina, făcea „un lucru a-ntiia“.

Cînd, după aproximativ un minut, sosi și Al Rigoni în Chevroletul lui negru, dădu peste cadavru. Apăsă pe accelerator și dispăru într-o clipă.

Veni în curînd și inspectorul Donolly. O găsi pe Jane aplecată asupra soțului ei. Zăcea fără viață. În buzunarul lui Lester găsiră o notă de plată de la croitor. Era din aceeași zi.

Croitorul își aminti de el, își aminti și ce-i spuse :

— Am să-i fac soției o surpriză. Știți, îi place teribil hainele de flanel de culoare maron...

NUMITUL POPAUL

Georges Simenon

Mă uitai cu spaimă la biletele aflate într-o mapă, apoi mă întorsei spre Joseph Leborgne şi, convins că voise să mă îmbrobodească, declarai :

— Nu ţine !

— Ce nu ţine ?

— Astea n-au format niciodată dosarul unui caz criminal.

— N-am vorbit de-o crimă. Însă nu-i mai puţin vorba de un caz care a făcut vîlvă mai abitir decît multe asasinate şi care a stîrnit furtună în tot departamentul Cher.

Înălţai din umeri şi citii cu voce tare :

„Aţi merita, doamnă, să vă trag de urechi.
„Popaul."

Trecui la alt bilet :

„Porc ordinar, nu ţi-e ruşine să pretinzi şaizeci la sută ?
„Popaul."

Altul :

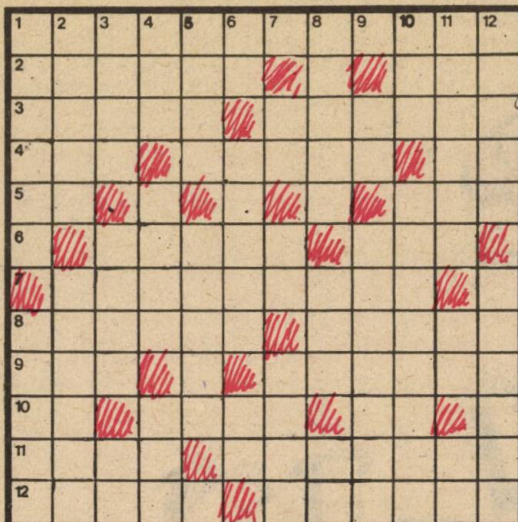
„Şi după asta ? Să-ţi crape vaca !
„Popaul."

Şi încă unul :

„Dar dacă m-aş duce şi eu acolo ?
„Popaul."

Eram năucit. Leborgne rîdea.

— O scurtă explicaţie, zise el. Mesajele au fost descoperite în scrisori primite de persoane din departamentul Cher. Toate sînt alcătuite din litere decupate din ziare. Primul text, de

PANAIT ISTRATI

ORIZONTAL : **1)** Satul de origine al Joiței Istrate, mama lui Panait (Gherasim) Istrati, unde scriitorul își petrece primii ani ai copilăriei. **2)** Țara vizitată „fără bani, fără acte", în 1906 cu ocazia primei călătorii în lumea Mediteranei — Refren muzical. **3)** Rude — Prietenul cu care Panait Istrati pleacă în 1904 la București, unde se angajează la biroul de plasare al lui Gh. Christescu, participînd la 24 ianuarie 1905 la manifestația de solidaritate cu revoluția rusă (Kazansky). **4)** Doamnă (abr.) — Țară unde se refugiază Panait Istrati în 1913 trimițînd un omagiu scris în memoria prietenului său, activistul sindical Ștefan Gheorghiu, care decedase — Antete ! **5)** Dînsa — Conținutul unui dosar ! **6)** „... liber", revistă progresistă care apare în 1928 la București, sub conducerea lui Ion Pas și Eugen Relgis, printre colaboratori fiind și Panait Istrati — Document. **7)** Marele nostru prozator, care împreună cu dr. Mironescu, îl ia într-o călătorie prin Munții Moldovei, evocată în „Povestiri de vînătoare". **8)** Epidemie izbucnită la sfîrșitul veacului **XIX**, căreia îi cade victimă Joița Istrate dar scapă ca prin minune ; episodul dramatic fiind inclus în romanul „Codin" — Unealtă de tăiat lemne. **9)**

PROZA POLIȚISTĂ

pildă, însoțea scrisoarea unei femei măritate, care dădea o întîlnire amantului ei. Al doilea servea drept comentariu la o scrisoare de afaceri. Al treilea se lăfăia sub semnătura unui fermier, care se plîngea veterinarului că o să-i crape vaca, în ciuda îngrijirilor acestuia. În fine, ultimul sublinia semnătura unui tînăr, care dădea întîlnire logoldnicei sale în spatele bisericii.

Nu înțelegeam prea bine. Leborgne, instalat dinaintea unui borcan cu dulceață chinezească, urmă :

— Una dintre poveștile cele mai nostime de care m-am ocupat. Timp de două luni toate plicurile depuse la D., un sat mare de lîngă Saint-Amand, soseau la destinatari cu o întîrziere de douăzeci și patru de ore. Și toate purtau în interior, chiar pe scrisoare, o mențiune de batjocură, sau amenințătoare. Căci existau și amenințări. Printre altele :

„Dacă vei continua să vinzi scump laptele, am să te trag noaptea de picioare.

„Popaul."

Începui să rîd.

— Este de necrezut ! spusei. Sau serviciul poștal funcționează în mod ciudat în satul acela !

— Este organizat ca oriunde. Diriginta, o anume Irma Planquet, în vîrstă de 39 de ani, e nemăritată și aparține administrației de 13 ani. Este secondată de un factor, Jules Boucheron, de 56 de ani, însurat, tatăl a opt copii, decorat pentru treizeci de ani de serviciu credincios. În fine, un băiat de 15 ani, Albert Bidier zis Bebert se îngrijește să ducă telegramele în schimbul unei mici retribuții. Are un singur client, pe contele de Bonlieu, care locuiește în castelul situat la trei kilometri de sat, și care primește în medie două sau trei depeșe pe zi.

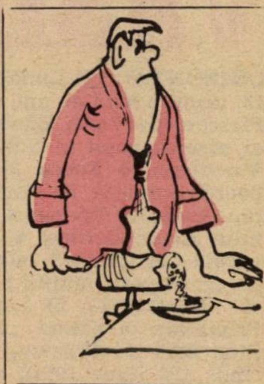
Postav gros — Marele fluviu cu „adierea-i de vis“ atracție irezistibilă pentru eroii lui Panait Istrati în drumul spre mare. **10)** Apelativ popular — Oraș în Franța, unde practică cu întreruperi meseria de fotograf, urmînd să revină la Paris (1922) la același Gh. Ionescu, cizmarul care și-a ajutat compatrioții în momentele lor grele — Caiet ! **11)** „Între ... și dezrobire“, articol dedicat pictorului Alexandru Vodă, apărut în „Facla“ (4 iunie 1925) — Organe afectate încă din 1911, care îl obligă în 1919 să apeleze la Crucea Roșie pentru a fi internat la Sanatoriul Sylvaine-sur-Lausanne. **12)** Franceza, utilizată de Panait Istrati pentru a-și scrie opera literară, ulterior traducînd-o parțial în românește — Orașul în care la 10 august 1884 s-a născut Panait Istrati, scriitorul care după Perpessicius, „aduce cele mai multe probleme, cei mai mulți eroi și cea mai puternică individualitate“.

VERTICAL : 1) Vechi cunoscut din Brăila, revăzut la Cairo, unde avea o locantă, mică oază a năpăstuiților de soartă cu dor de țară (1906) ; figură ce va reveni de multe ori în scrierile lui Panait Istrati (Familia Perlmutter, Direttissimo s.a.) — Participanți la greva din Brăila (1910), unde ia parte și Panait Istrati în calitate de secretar al sindicatului muncitorilor portuari (sing.). **2)** Capitala Greciei în care Panait Istrati stă cîteva săptămîni (1928), ținînd chiar o conferință în fața deținuților politici din închisoarea Singro — Meșterul Samoilă Petrov prieten din prima tinerețe, dispărut într-un spital din Odesa (pl.) **3)** Cămilă fără cocoașe — Magazia unei nave — Teme ! 4) Domnule ! (abr) — Simple — Afluent al Dunării. **5)** Mioare — Marele scriitor sovietic autorul „Copilăriei mele“ cu care Panait Istrati s-a întîlnit în octombrie 1928 la Moscova, unde a participat la festivitățile prilejuite de a zecea aniversare a Marii Revoluții Socialiste (Maxim). **6)** Particulă a viitorului — Acțiunea minerilor de la Lupeni (1929) supusă unor sîngeroase represalii din partea autorităților, motiv pentru care Panait Istrati întreprinde o anchetă la fața locului ; concluziile vor apărea publicate în ziarul „Lupta“ — Ștefan Petică. **7)** Notă muzicală — Sfîrșit de carte ! — Curat (reg.). **8)** Comună în sectorul agricol Ilfov — Avantaj — Alecu Russo. **9)** Horia Tomescu — Necunoscută. **10)** A face un popas — Felurite munci îndeplinite de Panait Istrati într-o uzină de muniții, tractorist, lucrător cu ziua sau zugrav în perioada 1916—1918, cînd citește în paralel pe Fenelon, Pascal sau Montaigne pentru însușirea limbii franceze. **11)** Oraș în care este arestat de poliția italiană după ce autoritățile engleze nu-i permit debarcarea în Egipt, unde intenționa să facă un turneu de conferințe — Cuore ! — Nodul gol ! **12)** Stațiune balneo-climaterică unde Panait Istrati îl cunoaște în vara anului 1928 pe Ilya Ehrenburg — Țara pe care o vizitează împreună cu Nikos Kazantzakis în 1927 cu intenția să se documenteze asupra originii paterne.

Dicționar : NAB, NAIPU.

GEORGE MAGHERU

NUMITUL POPAUL de Georges Simenon

— Și unde sînt depuse scrisorile ?

— Într-o cutie poștală instalată în afara biroului, lîngă zidul acestuia.

— Altă cutie nu există la D. ?

— E singura.

— Și toate scrisorile sînt desfăcute ?

— Nu toate, însă majoritatea. Și întotdeauna cele mai interesante. Îndeosebi scrisorile de dragoste. Ceea ce explică faptul că s-a scurs atît de mult timp fără a se depune vreo reclamație.

— Și nu s-a descoperit nici o urmă ?

— Nici una ! Plicurile soseau intacte, ceea ce nu împiedica faptul ca în interior să se găsească o frază oarecare, semnată Popaul, compusă totdeauna cu ajutorul literelor sau cuvintelor tăiate din ziare.

— Cum părăsește corespondența localitatea ?

— Scrisorile sînt închise într-un sac sigilat, pe care autobuzul care face cursa cu călători și cu mesagerii se însărcinează să-l transporte la Saint-Amand. Sigiliile sînt mereu intacte. În plus, opt zile de-a rîndul paznicul satului a escortat sacii pînă la oraș. Iar scrisorile nu erau mai puțin împovărate.

Mărturisesc că eram uluit. În asemenea hal încît începui să pun întrebări la întîmplare, fără nici un plan prestabilit.

— Diriginta are un amant ?

— Este urîtă și se consideră drept o virtuoasă sălbatică.

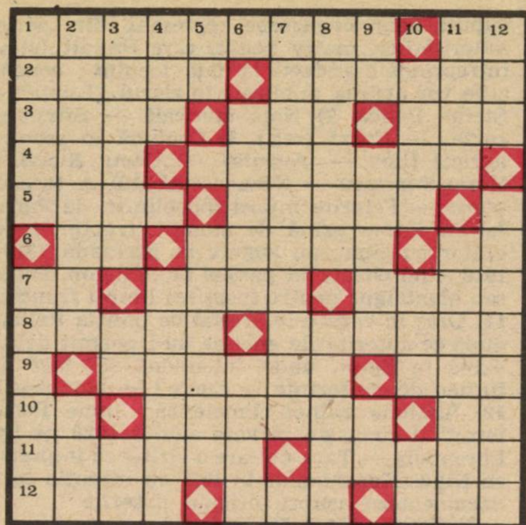
— Are vreo servitoare ?

— Își ține singură gospodăria.

— Biroul poștei e despărțit în două prin ghișee, cum se procedează de obicei ?

— Este cît se poate de tradițional. Doar factorul și Bebert sînt admiși în partea administrației.

— Cum arată acest Bebert ?

VASILE VOICULESCU

ORIZONTAL : 1) Lună în care, în seara zilei de 13, acum o sută de ani, s-a născut în localitatea Pîrscov, pe Valea Buzăului, Vasile Voiculescu, al șaselea copil al. Sultanei și al lui Costache Voiculescu • Epocă. **2)** "...cu îngeri", ciclu de poezii publicat în anul 1927 • Repercusiuni, consecințe. **3)** Epopee • Pseudonim al folcloristului Artur Gorovei • Horn. **4)** Simbol pentru poezia „Bătrînețe" (sîmbătă, 9 iunie 1951) • „... de clopot", amplu poem din volumul „Poezii" (1916) (pl.). **5)** Laptele cucului (pop.) • Privitoare la poezia „Moartea" (datată 1951, Ziua întîi de Crăciun, București) sau la „Murind" (29 iunie 1951), ambele incluse în volumul „Clepsidra" (fem.). **6)** Luca Radu • „Întregire" (21 martie 1954, București) (adj. pl.) • Măsură din „Intrezăriri !) **7)** Versurile 2 și 3 din poezia „Florii" ! • „...comun", altă poezie din volumul „Poeme cu îngeri" • Titlul unor poezii din volumele „Veghe" și „Din Țara Zimbrului" (pl.) **8)** „Vede tot" • „...de iarnă", „...de cremene", „...de vară", cunoscute poeme voiculesciene. **9)** A iubi • Usturoiat. **10)** Înăuntru — Greșeală — Z ! **11)** Șoareci de apă • Pește. **12)** Drama „Fata ursului" are 4 astfel de părți • Unul din pseudonimele lui B. Șt. Delavrancea • 1884 este cel al nașterii, iar 1963 cel al morții poetului.

PROZA POLIȚISTĂ

— Un țărănuș în saboți, care a refuzat să învețe să circule cu bicicleta, deși și-ar fi purtat depeșile de trei ori mai repede.

— Și familia lui ?

— Tatăl este muncitor cu ziua. Mama se ocupă de gospodărie și de cei șase copii, dintre care el este primul născut.

Mă înfierbîntasem ; dar nu voiam să las să se observe că o scăldam.

— Ce case se învecinează cu oficiul poștal ?

— Nici una. Oficiul mărginește șoseaua, aflată la o sută de metri de sat. La stînga se întinde o grădină cultivată de dirigintă. La dreapta, un teren viran.

— Dar în față ?

— O singură casă, locuită de dl. Oscar Marinier, de 62 de ani, rentier și celibatar.

— Singur și el ?

— Cu soră-sa, care are aproape aceeași vîrstă ca el.

— Sînt localnici ?

— S-au născut în sat. Domnișoara Marinier a locuit întotdeauna acolo. Iar fratele ei a ținut multă vreme o băcănie la Mouline. A rămas proprietarul ei și mania lui constă în a continua să-și conducă afacerile prin corespondență. Scrie girantului cinci scrisori pe zi...

— Sînt deschise și scrisorile lui ?

— La fel ca celelalte.

Îmi ștersei sudoarea și privii cu ură radiatorul electric, către care Leborgne își întindea mîinile albe.

— Ți-ai terminat interogatoriul ? mă întrebă el.

— Încă nu ! Există relații între Marinier și dirigintă ?

VERTICAL : 1) Cea a lui V. Voiculescu cuprinde poezii, teatru, eseistică, nuvelă, roman etc. ● „Grai valah" sau cu privire la poezia „Din Veneţia" (fem.) **2)** „...mei", poem-dedicaţie aflat pe volumul „Urcuş" dăruit unuia dintre ei şi datat 1937, iunie 25 ● Poem cuprins în volumul „Pîrgă" (neart.). **3)** „Tudor" ● George Preda ● Traian Tandin. **4)** Localitate în Franţa ● Strînse de gît. **5)** Mihai Eminescu ● Poezie datată 26 aprilie 1946, subintitulată „Mahala bucureşteană" (neart.). **6)** Preferaţii veveriţelor ● „...de aur", poezie din volumul „Destin" (1933) (neart.). **7)** Poem din volumul „Întrezăriri" (1939). **8)** Consumat ● „Zahei...", roman elaborat în perioada 1947—1958, considerată cea mai fertilă din viaţa autorului (fem.). **9)** Debut emoţionat ! ● „La poarta Paradisului Pierdut" (dim.) ● Sfîrşitul lui Zahei ! **10)** Acidă ● Curgătoare „La Cheia Buzăului" ● Nu. **11)** Zahei orbul pentru romanul cu acelaşi titlu (pl.) ● „Meşterul". **12)** Poem (17 iulie 1943) cuprins în ciclul „Evocări-Privelişti" ● Aşa cum îi era Nicolae Constantinescu, fost coleg de liceu, cu care împreună a efectuat singurul voiaj în străinătate, la Veneţia, în anul 1907 (pl.).

Dicţionar : AIOR, AIT, FRA, OMS.

NICOLAE ROTARU

Coincidenţe

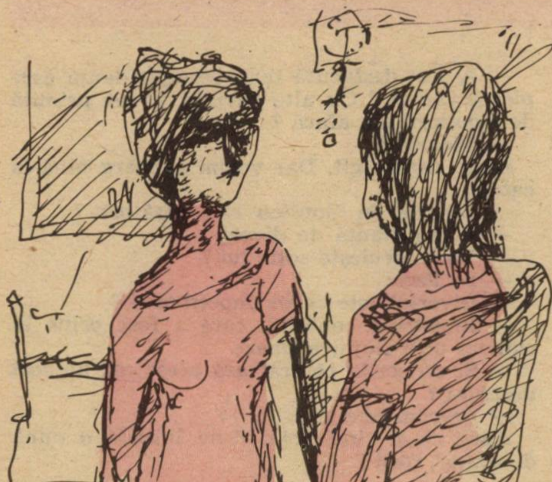

Vizitînd într-un rînd Elveţia, celebrul scriitor Arthur Conan Doyle a stat cîteva zile şi la hotelul „Schwarenbach", care i-a lăsat o impresie de neuitat. Era un hotel mic, întunecos, dezagreabil şi de aceea n-avea prea mulţi clienţi. La un moment dat, însă Conan Doyle şi-a dat seama că el putea constitui un cadru foarte potrivit pentru acţiunea unei povestiri poliţiste, pe care a şi început s-o schiţeze în mintea lui... Proprietarul hotelului e un bătrîn singuratic şi taciturn. Cu ani în urmă unicul fiu îl părăsise, plecînd în lume. Curînd, soţia bătrînului se prăpădise de durere. Toate aceste nenorociri, la care se mai adaugă şi sărăcia, îl înrăiseră pe bătrîn, care hotărîse să-l omoare pe primul venit pentru a-l jefui. Într-o noapte bate la uşa lui un călător ostenit. După ce străinul adoarme, bătrînul intră în odaia lui şi-l ucide. Dar numaidecît se căieşte amarnic pentru fapta lui, recunoscînd în cel ucis pe propriu-i fiu, care se întorsese acasă.

După ce-a mai repetat o dată în minte firul acţiunii, scriitorul a exclamat mulţumit : „Divin" ! şi s-a apucat să aştearnă pe hîrtie planul povestirii. A doua zi Conan Doyle s-a dus la o bibliotecă din localitate, unde a cerut un volum de nuvele de Maupassant. La lectură, uluit, a recunoscut într-una din ele o copie fidelă a povestirii pe care el însuşi o concepuse cu o seară în urmă. După mai multe investigaţii, a aflat că şi scriitorul francez locuise cîndva la acelaşi hotel. Apoi a povestit prietenilor săi această coincidenţă inexplicabilă.

Dar ce uluit ar fi rămas Sir Conan Doyle, dacă cineva i-ar fi spus că, cu o sută de ani înaintea lui, scriitorul german Z. Werner (1768—1823) publicase o tragedie intitulată „Douăzeci şi patru februarie", a cărei acţiune se petrece, aidoma celei din nuvela lui Maupassant, tot în hotelul „Schwarenbach". Numai că atunci nu fusese vorba de o operă de imaginaţie, ci de relatarea unei crime autentice săvîrşite în acel hotel în secolul XVIII.

NUMITUL POPAUL de Georges Simenon

— Mai degrabă încordate ! În sensul că dl. Marinier o deranjează neîncetat pentru un timbru ieftin, pentru a o obliga să-i cîntărească un imprimat, pentru o scrisoare recomandată. Ea afirmă despre el că-i un maniac, iar el se jură că ea e o fată bătrînă şi nesuferită.

— Domnişoara Marinier ?

— Este cea mai bună prietenă a Irmei Planquet. Îşi împrumută reciproc modele de broderie.

— Contele de Bonlieu ?

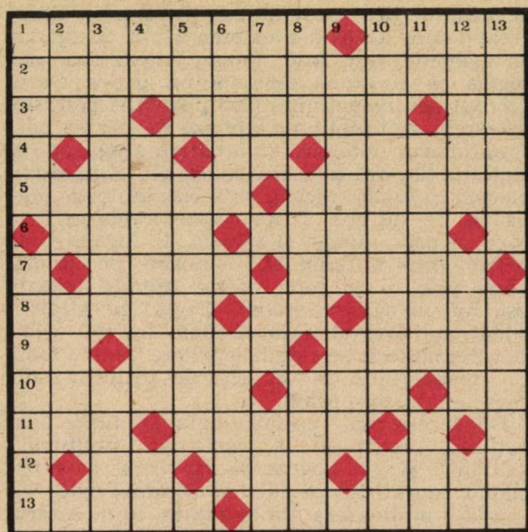
— Nu e văzut niciodată prin sat, pe care se mulţumeşte să-l străbată cu maşina. Secretarul îi duce scrisorile la poştă.

— Corespondenţa lui e deschisă ?

— Bineînţeles !

— Şi, de exemplu, niciodată un plic nu e rupt sau deformat de aburi ?

Joseph Leborgne zîmbi şi spuse hotărît :

AL. PHILIPPIDE

ORIZONTAL : 1) Mama poetului, născută Nemțeanu (1880—1933), soție a profesorului Al. Philippide, care la 1 aprilie 1900 dă naștere celui care avea să devină autorul volumelor „Aur sterp" (1922), „Stînci fulgerate" (1930), „Visuri în vuietul vremii" (1939), „Monolog în Babilon" (1967) etc. ● Statutul lui Al. Philippide după ce a publicat prima poemă, „Cîntecul cîtorva" (mai, 1919, în revista „Însemnări literare"). **2)** Unul dintre prietenii săi, poet (1903—1946), autorul volumului „Restriști" (1923). **3)** Decor pentru poezia „Calea lactee" din ciclul „În preajma veșniciei" ● Lucrare care apare în „Viața românească", nr. 1, alături de „Cîntecul nimănui", în anul 1920 ● Ultimele versuri... din poemul „Comentarii" ! **4)** Mijlocul poeziei „Stil" ! ● Și din poezia „Pietrele" specific poeziei „Izgonirea lui Prometeu" ! ● Pește. **5)** Unanimitate ● Personaje din poezia „Proclamație". **6)** Clară ● Radical organic. **7)** Sens ● A picoti. **8)** „Aur...", volum de poezii care apare în 1922 după ce poetul a terminat serviciul militar la Timișoara, în Editura „Viața românească", debut editorial ce suscită opinii critice diverse ● Începutul poeziei „Pastel pustiu" ! ● Fructe de pădure. **9)** Personaj feminin din poemul „Ceasul greu" ! ● Frumoasele nopții ● Bărbătesc. **10)** Iuți la minte ● „De-a lungul vieții" (fem.) ● Începutul poeziei „Secrete și mistere" ! **11)** Ori ● Plecat „Pe poarta

PROZA POLIȚISTĂ

— Niciodată !

— Pe scurt, scrisorile nu pot fi interceptate decît după ce au ajuns în cutie ?

— Asta-i cu totul imposibil.

— Și nimeni nu e vizat în mod deosebit ?

— Repet că necunoscutul pare să aibă o slăbiciune pentru scrisorile de dragoste.

— Niciodată mențiuni obscene sau imorale ?

— Absolut niciodată ! Textul cel mai deocheat însoțește scrisoarea unui bărbat însurat, care continua să asalteze o biată muncitoare din Saint-Amand. Necunoscutul a scris : „Ești o secătură ! Popaul."

— S-a putut preciza din ce ziar sînt tăiate literele care serveau la formarea textelor ?

— Din cele două cotidiene din Saint-Amand, primite de toată lumea la D.

Îmi veni deodată o idee. Strigai :

— A fost desfăcută doar corespondența care *pleacă* din D. ? Cu alte cuvinte, și cea primită de locuitorii din afară ?

— Niciodată.

Eram dezamăgit. Dar voiam să merg pînă la capăt.

— Contele de Bonlieu este căsătorit ?

— E în instanță de divorț.

— Unde locuiește soția lui ?

— La Paris.

— Divorțul este cerut împotriva ei ?

— Împotriva contelui, care a fost prins în camera unei slujnice tinere.

— Și scrisorile ce tratează acest caz au fost deschise ?

— Precum celelalte.

Apoi, ca și cînd voia să-mi întindă o mînă de ajutor, rosti :

de corn". **12)** Finalul poeziei „Cumpăna" ! ● Alchimist englez ● Una din poeziile volumului „Monolog în Babilon". **13)** „În vuietul vremii", „De-a lungul vieții" ● Cea a lui Philippide cuprinde poezie, proză („Floarea din prăpastie"), traduceri, eseistică („Scriitorul și arta lui"), cercetare literară etc.

VERTICAL : 1) Între 1911—1918 este elev în Iași la această instituție de învățămînt, avîndu-i, printre alții, ca profesori pe I. Teodoreanu și B. Fundoianu ● În această calitate scrie volumul „Considerații confortabile" (1970) (fem. pl.). **2)** Arbore de cauciuc în America ● Bine ! ● A bătători. **3)** Spații urbane locuibile ● Verb pentru „Stînci fulgerate". **4)** Bir ! ● Răstimpul devenirilor umane ● Calul din „Călătorie și popas" ! **5)** Conținut de teică ! ● Personaje din „Întîlnire" la domiciliu. **6)** „Cîmp" („Popasuri pe marginea vremii") ● Poezie din ciclul „Din toamna primăverilor de ieri". **7)** Apărut ● „...un papirus", poezie din „Monolog în Babilon" ● Începutul poemului „Secrete și mistere" (vol. „Vis și căutare", 1979) ! **8)** Fiu al lui Poseidon ● „Al. Philippide" pentru prezentul careu ● Podgorean. **9)** Gen de interpretare muzicală, plină de expresivitate ● Glumă (reg.). **10)** Modalitate de exprimare în vers, pe care poetul a abordat-o după ce, la șaptesprezece ani, alcătuise stihuri în toate formele fixe de poezie ● Început și sfîrșit pentru poemul „Aud o ușă" ! **11)** Finalul volumului „Monolog în Babilon" ! ● Personaj de basm, de obicei cu multe capete ● Rîu în România. **12)** Plan de proiecție ● Floarea ochilor ● Debut și final al poeziei „Alai" ! **13)** Decor pentru poezia „Secrete și mistere" ● Poem cuprins în volumul „Stînci fulgerate" (1930).

Dicționar : DEE, ULE, AON, VIT.

NICOLAE ROTARU

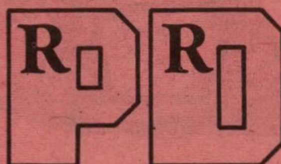
ÎN PĂDURE

(Criptografie : 5, 1—1, 5, 2. 5)

INDUSTRIALĂ

(Triverb : 4, 2, 9)

VESTIMENTARĂ

(Criptografie : 1, 6, 2, 5)

CU HĂRNICIE

(Monoverb : 9—16)

NUMITUL POPAUL de Georges Simenon

— Îți reamintesc că toate scrisorile scrise de locuitorii din D. soseau la destinație cu o întîrziere de 24 de ore.

— Îmi amintesc, ce dracu ! ripostai.

Eram enervat. În definitiv, cazul trebuia să fie de o simplitate copilărească. Într-un sat nu există o sută de persoane capabile să deschidă corespondența depusă în cutia poștală, s-o desfacă fără a lăsa o urmă, numai pentru plăcerea de a adăuga o observație mai mult sau mai puțin caraghioasă și de a o semna „Popaul".

Crezui că e necesar să întreb :

— Au existat vreodată greșeli de ortografie ?

— Rareori !

De data aceasta, nu voiam să-i cer lui Leborgne soluția problemei. Îmi puneam faima la bătaie pentru a descoperi cu propriile mele mijloace.

Pășeam încoace și încolo prin cameră.

— Te-ar deranja dacă n-ai mai vîntura aerul în felul acesta ?

Îl privii cu ferocitate :

— La dracu ! Trebuie totuși să existe o scurgere între cutia poștală din D. și destinatari, bombănii eu.

— Nici măcar !...

Joseph Leborgne pusese în fața mea două obiecte mici.

— Asta-i o *tirblă*, îmi explică el. E numele pe care răufăcătorii îl dau benzii de tablă în-

Fără complicații

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									★
4						★			
5					★				
6		★					★		
7					★				
8		★						★	
9	★								
10				★					

ORIZONTAL: **1)** Fiind vorba de mare precizie și multă finețe, pentru o primă măsură apelăm la el. **2)** Indiferent de viteza, de lungimea sau varietatea traseelor, sînt definiți de unul și același cuvînt. **3)** Formă de prezentare pentru extratereștrii materializați. **4)** Titlul unui mare mincinos (pl.) — Dată chiar în ziua dezlegării. **5)** Considerați-i ca fiind primii și ultimii — Croit cam pieziș fără să fie totuși o greșeală. **6)** Aproape de zare! — Nimic mai simplu, căutați-l pe la uși, pe la ferestre — Netezi! **7)** O ieșire necontrolată (inf.) — Timbru special, dintr-un registru anume. **8)** E vorba despre dumneavoastră — Biluță în țara minunilor (pl.). **9)** Edificii cu caracter edilitar. **10)** Scîntei izbucnite din... cenușie — O dată pe an, în interesul științei.

VERTICAL: **1)** Cei ce vă servesc cu tava, în călătoriile pe apă. **2)** În jurul său este răspîndit un parfum oriental. **3)** Etalonat la Paris (pl) — Deasupra, sînt cupe! **4)** O posibilă interpretare pentru: Meseria-i brățară de aur... **5)** ...și o alta pentru: Strînge omul ca furnica (pl.) **6)** Nu-s la tot pasul — O, mamă, dulce mamă... **7)** Catîri în parte, de fapt sînt cai! — Ajutor pentru ramurile împovărate de roade. **8)** În general poate fi socotit, întreg — Poate să măsoare orice pas al strungarului. **9)** În zare pe pămînt, ba chiar și sub pămînt — Simbol pentru păsările aerului. **10)** Măriri, introduse în grilă — O întîmplare, dacă nu cumva o considerați poznă.

DIONISIE GEORGESCU

PROZA POLIȚISTĂ

doită și legată de două sîrme. Este suficient să lași să alunece *tirbla* într-o cutie oarecare de scrisori, agățînd ușor sîrmele de marginile ei. Scrisorile se opresc pe tablă. Scoțînd-o, se va retrage totodată și corespondența depusă... La fel de simplu precum ai descuia o casetă cu o cheie falsă.

Iar această sîrmă groasă este o unealtă despicată pe două treimi din lungimea sa. Se introduce în plic prin colțul unde în general nu există lipici. Scrisoarea este apucată în despicătură și este de-ajuns să răsucești în mod delicat sîrma pentru a înfășura scrisoarea aidoma capacului unei cutii cu sardele.

Operația inversă repune scrisoarea la loc... N-ai observat că scrisorile pe care ți le-am arătat au fost încolăcite astfel?

Conchise:

— Irma Planquet n-ar fi avut nevoie de *tirblă*, ar fi deschis oricum scrisorile, pe cele care plecau din D. și pe cele ce soseau. Aceeași observație pentru factor și pentru purtătorul de telegrame.

Rămînea Oscar Marinier... Căci era necesar ca amatorul de corespondență să poată supraveghea plecările și venirile din preajma oficiului poștal, fără a fi remarcat. Vedea oamenii aducîndu-și scrisorile: era de-ajuns să treacă drumul, motivînd că duce la poștă el însuși o scrisoare...

Îi rămîneau apoi ore întregi de muncă și de plăcere! Zilele îi erau ocupate din plin.

Și era fericit! Căci, îți dai seama, un om care a lucrat o viață întreagă se resemnează cu greu să stea degeaba...

În românește de GH. BUZOIANU

Antologie parodistică

de MIRCEA MICU

ALEXANDRU ANDRIŢOIU

Destin înclinat

Eu ştiu o urbe undeva departe
cu străzi străvechi şi fete foarte şic,
am fost trimis acolo să-nvăţ carte
(la drept vorbind n-am învăţat nimic).
Îmi amintesc cum peste albul colii,
cînd defilau pe Corso pompierii,
cum compuneam în internatul şcolii
sonete precum Dante Aligheri.
Iubeam o domnişoară cultivată
care cînta corect la clavecin.
E drept că nu i-am spus-o niciodată
fiindu-mi cam ruşine de vecini.
Se pare c-o chema duduia Mona
şi m-ameţea cu şarmu-i ca un drog,
talia ei, vioară de Cremona,
o desenam în somn precum Van Gogh.
Am vrut s-o cer de trei ori de nevastă
şi să unesc viaţa ei cu-a mea,
dar ea mi-a replicat cu voce castă
cum că iubeşte pe altcineva.
Suprema clipă n-am s-o uit vreodată,
dar m-am gîndit că asta mi-a fost scrisa
şi de atunci mi-e viaţa înclinată
cum înclinat e Turnul de la Pisa.

ION HOREA

Elegie pentru o fată

Toamna bate sus în vie cuie roşii de topaze,
Stau cu pixul într-o mînă şi caietul pe pervaz e.
Se aude roata morii bătînd ritmul ei bizar
Pe cînd păsările pleacă către stînca Gibraltar.
Rosmaria, Rosmaria, ţii tu minte toamna-n care
Stăteam unul lîngă altul tolăniţi pe fîn în care ?
Noi priveam romantici cerul prin a degetelor zebră
Plin de hieroglife stranii ca în cartea de algebră.
Te iubeam cu disperare şi încredere şi taină
Ascunzînd sfios la culme un sonet frumos sub haină.
Iată azi e iarăşi toamnă, pică frunza, cîntă via,
Numai tu nu eşti aicea lîngă mine, Rosmaria...
Ţi-aş fi spus o odă lungă, poate cît a lui Horaţiu,
Ascultînd cu-ngîndurare muzica vibrînd în spaţiu
Şi am fi gustat din vinul mai bătrîn decît bunica
Şi te-aş fi ţinut de mînă ca să nu te-apuce frica.
Toate sînt ca altădată, cuşca cîinelui Grivei,
Oala pentru sămătişe pusă simplu în fuştei,
Meliţa cu lemnul tare tăind cînepa mărunt
Şi eu prins de nostalgie, mai trecut şi mai cărunt.
Numai tu nu vii, frumoaso, să aprinzi cu păru-ţi via
Ca un curcubeu de flăcări Rosmaria, Rosmaria

ROMULUS VULPESCU

O poezie veche pe motive nouă

(scrisă în 6 iunie, seara, după ploaie cu pixul în prima variantă şi reluată la maşină după trei ani)

Nu mai vreau să te văd nu mă interesează
mută-te, dacă vrei, m-ai jignit.
Un clopot de sticlă se decompresează,
adio, şi să ştii că eu am murit.
Ia cu tine, tot ce-ai avut pînă şi combinezonul ecosez
vărul cu care-ai venit,
nenorocitul de pisic siamez
şi adio, să ştii că eu am mierlit.

Care va să zică, dintr-o petală pufoasă de crin
n-a mai rămas nimic. Sîntem chit !
Eu voi rămîne cu prietena, sticla de vin
şi adio, şi nu uita c-am murit.

O să-ţi fie dor de mine noaptea la unu şi-un sfert
cum de banca Angliei unui falit,
trestie, lebădă sură, suflet incert,
adio, şi să ştii că eu am mierlit !

AUREL BARANGA

Fabulă fără morală

Lupul adoptă pe post de nepot
un iepuraş cam netot
care declara cu mîhnire ocultă
că el ar fi persoană ultra-cultă
cu fantezie abruptă
incapabil de munca brută.
Expunînd unchiului punctul de vedere
dînsul mîrîi de plăcere
şi-ntr-un elan de mărinimie
îi promise să-l ia în proxima călătorie
spre a scăpa de monotonie.
Cînd se ivi data şi sorocul
îşi ocupară la clasa-ntîia locul.
Lupul îi comunică discret
că pentru dînsul n-a luat bilet
întrucît, orice s-ar întîmpla,
de azi înainte e sub protecţia sa.
Cînd veni controlul curent
unchiul îl apucă de urechi fără jenă
şi-l scoase pe geamul deschis
afară din compartiment.
La al doilea control totul decurse normal.
(de atîta aer nepotul devenise cam pal)
Dar, supra-controlul, neavînd altă treabă,
îl întrebă curios ce deţine în cealaltă labă.
Lupul se strîmbă de uimire un pic
şi arătînd laba zise : „nimic“
prezentînd hotărît şi pe dată
o labă nemaipomenit de curată...

Morala : Are nuanţa mai veche :
Nu te lăsa ţinut de urechi !

GRIGORE URECHE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: **1)** „...Țării Moldovei", prima cronică păstrată pînă azi care istorisește evenimentele de la descălecat (1359) și pînă la a doua domnie a lui Aron vodă cel Cumplit (1595), scriere pe care Grigore Ureche o realizează către sfîrșitul vieții (neart.) ● „Apus de soare", actul 3 și 2 ! **2)** Una din calitățile stilului folosit de cronicar ● Poporul român, pentru a cărui origine etnică latină militează cronicarul în scrierea sa, „Letopisețul Țării Moldovei". **3)** Folosind cosmografia acestui negustor olandez (Kremer, 1512—1594), Ureche face descrierea țărilor învecinate Moldovei ● Nicodin Cristea ● Ion Tomșa. **4)** A năzui ● Anul trecut (abr.). **5)** Sfîrșitul lui Ștefan ! ● Localitate în India ● Zăbovesc. **6)** Măsură luată de cronicar ! ● Jaluzea. **7)** Domnitorul care, împreună cu vornicul Moțoc, pune la cale detronarea „ereticului" Despot vodă, în conformitate cu slovele Letopisețului, motiv ce avea să fie reluat de C. Negruzzi într-o frumoasă nuvelă istorică (Ștefan) ● Preasupus. **8)** Tatăl cronicarului scoborîtor dintr-un vechi luptător al lui Ștefan cel Mare, Donciul Ureche, boier ce și-a început cariera politică în vremea domnitorului Petru Șchiopul ● Regi. **9)** Cunoscute bucate moldovenești în foi de viță ● Sfîrșitul lui Petru (!) Rareș. **10)** Prin, pentru C.F.R. ● Usturoiați ● Început de tabel ! **11)** Bietul bătrîn din romanul lui L. Rebreanu, „Răscoala" ● Asuprire. **12)** Mari la stat ● Pulover.

VERTICAL: **1)** Rang boieresc la care ajunge cronicarul sub Aron Vodă (1592), sub care, atunci cînd domnitorul este mazilit, va conduce treburile țării ● „...Potcoavă", despre care cronicarul, reluînd o informație din „Kronica polska", privitoare la sosirea acestuia în țară la chemarea boierilor nemulțumiți de domnia lui Petru vodă Șchiopul, formulează o rezervă, insinuînd că scrisorile boierilor către Potcoavă erau măsluite. **2)** Perioade mari de timp ● La sosirea veștii că acest domnitor (cel Cumplit) sosește în Moldova, cronicarul pribegește în Țara Leșească. **3)** Locuitor al satelor ● Unul dintre interpolatorii Letopisețului care alături de Axinte Uricarul și Simion Dascălul introduce în cronică o serie de „basne". **4)** Golași la trup ! ● Un as și imaginea sa din oglindă ! ● Dovezi din trecut ! **5)** Siglă pentru România de după 1947 ● A chema. **6)** Băștinaș din America ● Un ins și o invitație !... **7)** Sfîrșitul lui Tomșa ! ● Debut de romancier ! ● Sare a acidului uric. **8)** Vulcan în Sicilia ● Ștefan Moțoc ● În acest oraș din Polonia în care și Nistor Ureche era membru în „Frăția ortodoxă ucraineană", cronicarul studiază după 1611 cele „7 arte liberale", cum ne informează contemporanul său, Miron Costin. **9)** Mișcare necontrolată ● Informație ● Limbă de oaie. **10)** Colonii de corali ● Autorul operei „Ab urbe condita", din care se inspiră Grigore Ureche privind tehnica portretului și redă chipul lui Ștefan cel Mare, după aceleași metode folosite de autorul latin pentru redarea portretului lui Hanibal (Livius) **11)** Avînd aceleași trăsături esențiale ● Ranguri boierești sau militare ca acelea de spătar și logofăt deținute de cronicar. **12)** Domnitor prezentat ca „un păstor" ce „judecată pre direptate făcea" (Rareș) ● Erou al dramei „Despot-Vodă" de V. Alecsandri, care, spune cronica, „după moartea lui Pătru Vodă au domnitu... vodă doao luni".

Dicționar: ART, FAN, RAO, VIA, TAB, OLAS, ASSA, OMNIA.

NICOLAE ROTARU

Semnăturile ZEILOR

Zeii sînt desigur scriitorii noştrii clasici. Să vedem de ce pseudonime s-au slujit spre a semna — adesea — paginile de aur ce ne sînt zestre şi hrană spirituală.

Grigore Alecsandrescu : GRIG.

Tudor Arghezi : BLOC-NOTES, COCO BISERICAŞUL, EX-IERO, EX-IERODIACONUL IOSIF, PAPAGALUL ALBASTRU, PAPAGALUL PORTOCALIU, PAPAGALUL ROŞU, PAPAGALUL VERDE, PAPAGALUL VIOLET, PAPAGALUL VIORIU, REP-REP, ION PÎNĂ-N GÎT, STRAPONTIN şi un UN VITOR EXPRELAT.

Nicolae Bălcescu : KONRAD ALBRECHT.

Geo Bogza : ANDRÉ FAR şi RADU MALCOCI.

Dimitrie Bolintineanu : EX REDACTEUR EN CHEF DU JOURNAL POPORUL SUVERAN À BUCHAREST.

Cezar Bolliac : PETRE ÎNLESNITORU.

Ion Luca Caragiale : D.C.T. (Dan Claudiu Tănăsescu ?) I.L.C. FALSTAFF, ICS, INTELECTUAL, MIZILIC, NASTRATIN, PINCE-NEZ, SIRKOCK, QUODLIBET, UN FACHIRIST CONVINS, UN JUNE MONŞER, UN MARE ANONIM, UN PATRIOT ROMÂN şi ZAH-GEORGEDUMA !

G. Călinescu : ARISTARC, BELPFEGOR (Radu Cosaşu ?), CAPRICORN AL DOILEA, DANDY, MACHIAVEL, NOSTRADAMUS şi — credeţi sau nu — SPORTIV !

Ion Codru-Drăguşanu: IOANE GERMANIU, CODRE DRĂGUŞANUL şi UNUL DIN ABONAŢII GAZETEI DE TRANSILVANIA.

Pompiliu Constantinescu : HYPERION.

George Coşbuc : GEORGE VÎNT DE VARĂ, STAN PÎRJOL II, GEORGE CUJBĂ şi TEODOR CANTA.

Barbu Delavrancea : ACELAŞI SERGENT, DE LA VRANCEA, THEODOSIE MONAHUL, PETRUCHIO NOŞCU, TOM (Gheorghe Tomozei?), UN MÎHNIT, UN OLTEAN, UN MINISTRU, UN ŢARAN, UNUL DIN LIGĂ şi VIFOR.

Ion Eliade Rădulescu : GIOVANI HELIADE RADULESCU, IOANN PROSDOCIU, NELVIL RODOLFO, UN ROUMAIN, EVGHENIE URZICEANUL.

Mihai Eminescu: E, M.E., X., Y., CENSOR, M.E.SCU, FANTASIO, GAJUS, NEMEDSIS, SOLDESCU, VARRO.

Gala Galaction : DADU, MATEI CORBORA.

Nicolae Filimon : NICHITA FELINĂRESCU, N.M. PHILEMON.

Octavian Goga : ION FĂRĂ ŢARĂ, S. HERIB, LIA, SANEHRIB, SENEX, SISIFUS, TANTALUS, YORIK, TAVI DIN LIBAN.

B.P. Haşdeu : ABBAR-ASSAB, GABLITZ, PHUANG-NON-KI, VAI-KI-KI, WANG-PAN-KI, WANG-PONKI.

Calistrat Hogaş : AGACHE FRIGE-LINTE, LEIBA SAMSARUL, CUCOANA ZAMFIRA

Garabet Ibrăileanu : GRAMMATICUS, PAVEL RAREŞ, REALIST, SONIA, VERAX, C. VRAJĂ.

Panait Istrati : BRĂILA ISTRATI, ANDREI SCUTARU.

Antim Ivireanul : ANTIM IEROMONAHUL TIPOGRAF DIN IVIRIA, IEROMONAHUL ANTIM GEORGIAN DE ORIGINE.

Mihail Kogălniceanu : M.C. ARBURE, CIVIS BAHLUENSIS.

E. Lovinescu : ANONYMUS NOTARIUS.

T. Maiorescu : LICO, LICODAMOSIOS, UN CRAIOVEAN.

Ion Minulescu : CARANDACHE, HARDMUTH NR 2, KOH-Y-NOOR, I.M. NIRVAN.

H.P. Bengescu : GLAUCOS, LOYS, SUZON.

Perpessicius : D. PANDARA, PERP, VICTOR PRIBEAGU.

Camil Petrescu: ARCADIUS, GRAMATICUS, GRĂMATU, ION OBIDITU, RADICAL, ION RĂSCOALĂ.

Liviu Rebreanu : OLLY OLIVER, REMY, GRACHUS.

Mihail Sadoveanu : VALERIU ARSENESCU, M.S. COBUZ, IVAN TURBINCĂ.

Mihail Sebastian : AMYNTES, VICTOR MINCU.

Ion Slavici : ALARIC TANCICI, V. DE CUCUREAZĂ, FLORICA FICHI, IOANA LENEI SAVULUI A LUI MIHAI BOGU, LAVICIU NICOPOLO, NASONE SCLAVIX.

Gheorghe Şincai : ACTUALIS CORRECTOR TYPI VALACHICI PENSES R. TYPOGRAPHIAM UNIVERSITATES PESTANAE.

Ienăchiţă Văcărescu : IENACHE VĂCĂRESCUL DICHIOFYLAX AL BISERICII CELEI MARI A RĂSĂRITULUI ŞI MARELE VISTIER AL PRINŢIPATULUI VALACHIEI.

Alecu Văcărescu : ALEXANDRU VACARESCOGLU.

Ion Vinea : ION EUGEN IOVANAKI.

Alexandru Vlahuţă : ADA, I. BALTĂ, BALTAZAR, EU, MIRMIDON, PLIVITOR.

Duiliu Zamfirescu : DON ASTURIO, DON PADIL, FRADELL-SFERZA, JEHOVAH, PLACIDO, UN DIPLOMAT.

L-am lăsat la urmă pe Alexandru Macedonski fiindcă poetul a utilizat un număr de pseudonime de-a dreptul uriaş (şi e limpede că nu toate numele sub care îşi drapa scrisa au fost identificate) dintre care cităm : A DE B, ACADEMUS, Z. AGHIRA, ALB-ASTRU, PAUL DIN ALEP, ALMA, RADU AMAREANU, D'AMON SEICHA (anagramă) ARGUS, ARISTARC, ARISTO, BILAN, ALEX. DES BASILES, LE CAPITAINE, CATILINA, CATULUS, CENSOR, (CENSOR a mai semnat şi „prietenul" său Eminescu...), CHRONICAR, DIACONUL DAMASCHIN, EDITORIAL, DE ACELAŞI, EGO, EU, IANUS, CHARLES D'EST ANGES, GOGAŞCU R. TUKENDISCH, GENERAL BONHOMME, JUVENAL, G. LAIS, A. LAITESCU, DOCTORUL LAURENŢIU, LEANDRE, LEANDRU, LUCILLIU, LE COMITÉ CENTRAL, LINX, J. LUT, A. LUTEANO, MAC, AL MAC, EF. S. MAIRE, MARŢIAL, MASCA DE FIER, VLAD MIRCESCU, MOI, MIRTIL, D. MONIUS, N'ARQUOIS, D.K. PITÉ, R. PORTER, A. RO RISTO, PRINCE ROGALA, SAINT-IVES, SALLUSTIU, STRADIVARIUS, TARARA, UN ANONIM, UN DISCIPOL, C. UTO-DARJAN, LISANDRU SIN VASILE, A. VATAR, VERAX, ZENONE, EL ZÉVIR, PAUL ZVOR, etc...

(...Şi cînd te gîndeşti că tragedia macedonskiană a fost provocată de o nefericită epigramă... nesemnată nicicum !)

G. TOMESCU

ŞARJE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL : **1)** Însuşire de om deştept, cuminte, capabil... **2)** Unii care tot schimbă două vorbe. **3)** Venită din depărtare ● ½ t. ! **4)** Prinşi pe gîrlă ● Tip de ansamblu (pl.). **5)** Centru îngrijit ! ● Pur şi simplu ● Rang de spătar. **6)** Întoarcerea ţăranului din istorie... în literatură! ● Varietăţi de mici, specialitatea casei. **7)** Dragoste de-odată, acuma ! ● Cu rol de frunte ● Centru naţional de... biologie ! **8)** Aflate la cuţite ● Sunete din tubă ! ● Prezenţă 100%. **9)** Face agitaţie **10)** Teste (pl.) ! ● Scoate numai ga din gură ! ● Cum e şi firesc. **11)** Un tip foarte calm ● Ţine de sete.

VERTICAL : **1)** De peste hotare. **2)** Evidenţiat cînd e bine dispus. **3)** Case de odihnă pentru personalul C.F.R. ● Renumiţi înotători, stilul spate. **4)** De profundis (fem.) ● Nu se prezintă pentru examen de doctor. **5)** Lada, varianta pentru mic litraj ● Armă de tir. **6)** O fată care... s-a întors aci ! ● Formă de organizare acceptată personal de mine. **7)** Motiv realizat din piele cu acul ● Cui pare că este, nu-i neam de om înfipt. **8)** Făcute cu multă dăruire ● Are să se întoarcă... de la oraş ! **9)** Să luăm totul de la început ! ● O hîrtie însemnată. **10)** Cu toată dragostea ● Pistă falsă ! **11)** Acţiune hotărîtă cu de la sine putere.

Ştiaţi că...

...În zona intertropicală trăiesc peste 300 de specii de păsări colibri ? Cea mai mică măsoară 25 milimetri şi cîntăreşte două grame, iar cea mai mare 23 centimetri şi respectiv 20 grame. Ele îşi petrec mai tot timpul în aer, sugînd nectarul florilor din zbor sau vînînd insecte. Ca să-şi completeze enorma energie cheltuită are nevoie, în 24 de ore, de o cantitate de hrană echivalentă cu greutatea corpului. Zboară cu o viteză de 50 bătăi de aripă pe secundă, dar, cînd se luptă, poate trece de 150, în timp ce inima pompează sîngele cu 500 pînă la 1000 contracţii pe minut. Se pot deplasa în orice direcţie şi poziţie, inclusiv lateral, pe spate sau cu coada înainte, fiind singurele „păsări helicopter".

...Mările şi oceanele nu sînt de loc tăcute ? Sunetul, propagîndu-se mai uşor în apă decît în aer, este folosit de animale pentru comunicare între ele şi orientare. Astfel, crustaceele mari emit sunete specifice, iar delfinii semnale acustice şi, ascultînd ecourile lor, pot localiza obiectele înconjurătoare. În perioada de reproducere, masculii unor specii de balene scot o serie complicată de sunete muzicale, repetate la intervale mici timp de cîteva ore, adevărate serenade pentru femele.

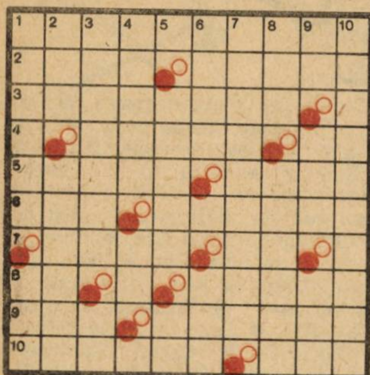
...Încă din timpurile preistorice moluştele au jucat un rol mare în alimentaţie ? Omul din Neandertal se hrănea cu scoici marine iar cochiliile goale le stivuia în şire înalte de 2 — 8 metri şi lungi de sute de metri. Adesea scoicile erau prelucrate şi folosite ca podoabe (coliere, brăţări), talismane, cupe, monede, obiecte decorative sau de cult. Perlele şi purpura utilizate încă din antichitate provin tot din scoicile marine.

...Fluturii pot migra pe distanţe nebănuit de mari ? Astfel, o specie de *Vanessa*, comună în Italia, migrează anual în nordul Europei, iar albiliţa (*Pieris brassicae*) se încumetă să traverseze mările. Un entomolog a observat la începutul primăverii, cînd marea era calmă, mici stoluri de aceşti fluturi ridicîndu-se de pe pelicula apei, pe care petrecuseră noaptea, pentru a zbura într-o direcţie precisă, la 3—4 m înălţime.

...În Peştera Ciur-Izbuc din Munţii Pădurea Craiului există urme de paşi ale omului preistoric ? În lume se cunosc 14 peşteri cu astfel de urme, dar aici sînt cele mai multe : 400 !

...La 13 iunie 1926, cu prilejul alegerii ca preşedinte al Academiei Române, Emil Racoviţă a rostit celebrul său „discurs de recepţie", publicat în acelaşi an sub titlul : „Speologia, rostul şi însemnătatea acestei ştiinţe sintetice" ? Este o lucrare de mare complexitate care

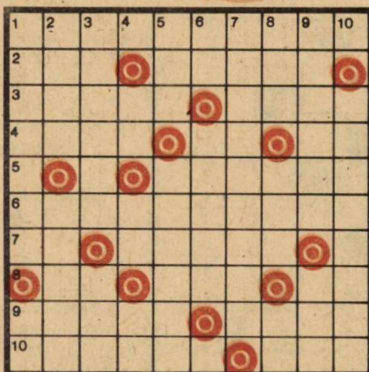
Din alergare

ORIZONTAL : 1) Alergător de cursă lungă. 2) Acțiune lansată spre finalul curselor — Suprafețe de alergare. 3) Atleți care aleargă pentru elanul necesar aruncării. 4) Nurmi sau Abebe la timpul lor — Sînt prezente în alergare şi una şi alta ! 5) „Termen" pentru unul ce aleargă după goluri — O formă de vîrf. 6) Din nou — Probleme de principii legate de practică. 7) Măsură (în afara metrului) folosită în probele de alergări — Simbolul primului loc. 8) Heliu — Alergarea maratonului, privită prin dificultatea probei. 9) Olimpici numărați din patru în patru — Servit cu atenție. 10) Antrenamentul fără de care nu se poate ajunge în vîrful piramidei — Vîrfuri... de atac.

VERTICAL: 1) Aleargă acționate de caii lor — Merge şi la bucurie şi la necaz. 2) Element de avantaj — „Alergătorii" confruntați în permanentă competiție cu timpul. 3) Curse în cadrul cărora aleargă caii putere — Însemnele unui supervitezist... la înălțime. 4) Înțepătoare — Pe locul şase din opt ! 5) Flacăra olimpică purtată în alergare, odată la patru ani — Lăsați în urmă ! 6) Piatră semiprețioasă — Resortul cronometrelor. 7) Porțiune de teren pe care se aleargă mai greu. 8) Intrate în nisip — Izbucnită brusc. 9) Primele la start ! — Campionii campionilor — Cel cu deplasarea inversă. 10). Muncă, seriozitate, voință, trei elemente exprimate prin unul singur, care caracterizează adevăratul sportiv de performanță.

PE ROATE

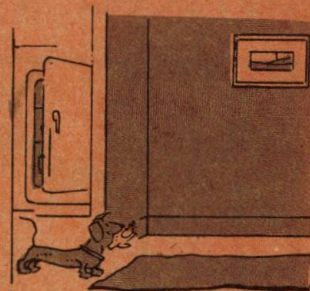

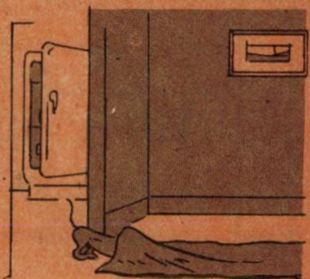

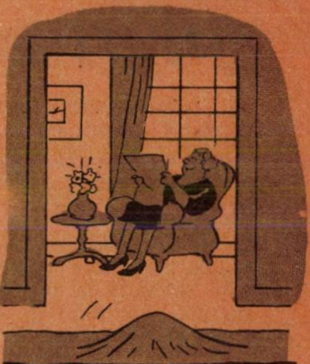
ORIZONTAL : 1) Samare auto. 2) Indicatoare de bord — Protectoare pentru roți. 3) Învîrtitul motorului — Cu mersul în marşarier. 4) Au o circulație la pas — Elemente de construcție ale maşinii. — Lumini în două faze! 5) Apariție trecătoare. 6) Nume generic pentru dispozitivele de ridicat. 7) Aflate în circulație ! — Punct de plecare. 8) Atenție porniți start ! — Sînt în vîrstă — Prezentare pentru aramă. 9) Far în zi — Automobil de mic litraj. 10) Rezultat la examenul de conducere — Piloți de formularea unu... la o mie.

VERTICAL : 1) Apăratoare auto aflată la drum — În cască ! 2) Traseu lungit cu bună ştiință — Înşiruire scrisă. 3) Şosele în multitudinea lor — Siglă pentru transport internațional. 4) Olteanu Ion — Vaslui înmatriculat — Bine puşi unul sub altul ! 5) Interzis sau cu ocolire pentru cei aflați la volan — Material pentru huse fine. 6) Măsură în teren — Posibil carburant al viitorului. 7) Sensul automobilismului. 8) Potoleşte setea carburatorului — Prinse în ceață — Scaun hipic. 9) Vameşul carburantului — Cu capul sus dar plin de fumuri. 10) Treceri în mare viteză ale bolizilor pe roți.

DIONISIE GEORGESCU

MANU PROPRIA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2					■			■		
3				■						
4							■			
5	■							■		
6				■		■				
7							■			
8			■			■				
9		■			■			■		
10									■	
11				■						

ORIZONTAL : **1)** Nu fac plajă la mare. **2)** Bătaie de joc ● În mijlocul grupului !... ●... de rebusişti, bineînţeles ! **3)** Ăsta se vede cît colo ● Ajutor de turnător în serviciu. **4)** Un cunoscut nume la începuturile revistei noastre ● Punct de atracţie pentru unele jocuri sportive. **5)** Unitate de vehicule şi tractoare ● Gata, a plecat ! **6)** Cu mers de accelerat ● Diviziune în natură. **7)** Ansambluri de lucrări cu ridicata ● Centru de răcoritoare ! **8)** Prezente la toate orele ● Ultimile ştiri ! ● Sens opus. **9)** Ofertă ● Încheierea planului ! ● Capul familiei ! ● Şcoală medie ! **10)** Oameni luaţi de pe stradă. **11)** Face un duş ! ● Aflate în stare de repaus.

VERTICAL : **1)** Tip de stagiu în producţie (pl.). **2)** Agregat terestru complex ● Luate de jos în sus. **3)** Formă de activitate ● Este în frunte ! **4)** Cu consum redus de energie ● Specific local. **5)** E şmecher ● Făcut de oaie ● La alegere. **6)** Întinse cu pensula ● Stanţe ! **7)** Gradează în armată şi... ● ...comandă în poligon. **8)** Origini (fig.) ● Jazz pe margini ! ● Are un cuptor la mijloc. **9)** Marginile steagului ! ● Luate din timp ● Începe iureşul ! **10)** Venit suplimentar. **11)** Măreţe.

Ştiaţi că...

se remarcă prin tratarea profund originală a problemelor ştiinţifice şi prin talentul literar deosebit care-l aminteşte pe Ion Creangă.

...Prima expediţie biospeologică românească în Cuba este totodată şi prima expediţie naturalistică românească peste hotare ? Ea s-a desfăşurat între 23 martie şi 18 iunie 1969 şi a fost urmată, între 7 februarie şi 4 iunie 1973, de cea de a doua expediţie. În noiembrie 1983 Editura Academiei a scos cel de al patrulea volum cu rezultatele ştiinţifice ale expediţiilor. În total s-au descris în aceste volume 335 de specii, genuri şi familii noi pentru ştiinţă.

...Primii europeni consumatori de cacao au fost conchistadorii lui Hernando Cortés, sosiţi pe pămîntul mexican pentru a cuceri imperiul aztecilor ? Aceştia considerau arborii de cacao drept sacri, folosindu-le numai seminţele ca monedă de schimb şi la prepararea unei băuturi mult apreciate. Introdusă în 1520 în Spania sub formă de bulgări şi tablete, apoi şi în Ţările de Jos aflate sub dominaţia spaniolă, a fost întrebuinţată, în primul rînd, ca medicament. Ea s-a impus ca aliment abia în 1715, cînd Ludovic al XV-lea a început s-o bea dimineaţa, la trezire. Abia după 1768 a devenit o băutură mult căutată la Paris de cei avuţi.

...În Bucureşti, lîngă podul Cotroceni, trăieşte un platan ocrotit *(Platanus acerifolia)* în vîrstă de peste 200 de ani ? El are un trunchi masiv, o coroană imensă, bogată, oglindită în apa Dîmboviţei, şi un diametru de 1,2 metri.

...Cu circa 20 000 de ani în urmă, un artist preistoric a gravat cu un silex, pe un os de bizon, prima insectă cavernicolă ? Privind osul, descoperit într-o peşteră din Pirinei, specialiştii au constatat că e vorba de *Troglophilus*, insectă care astăzi nu mai trăieşte în Franţa.

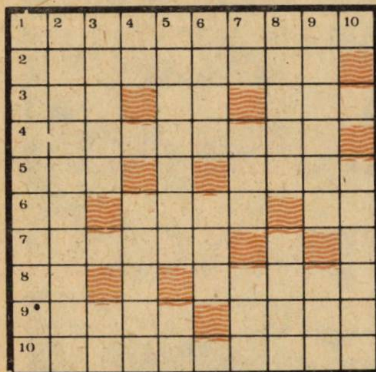
...O viespe poate paraliza un greier, înţepîndu-l cu o precizie uimitoare exact în ganglionii care îi comandă picioarele, deşi aceştia nu se pot vedea prin învelişul corpului ? Că un alt himinopter, *caballito del diablo* din Cuba provoacă migala la luptă, o zăpăceşte, o paralizează injectînd-o cu acul, depune ouăle în ea şi o îngroapă în pămînt pentru ca larvele să aibe hrană proaspătă ?

...Peştii pot depăşi vîrsta omului ? În timp ce somnul şi ştiuca, dacă scapă de instrumentele pescarilor, pot trăi în medie 70 de ani, morunul poate depăşi 100 de ani, iar crapul şi, excepţional, ştiuca 200 de ani ?

ŞTEFAN NEGREA

În apă

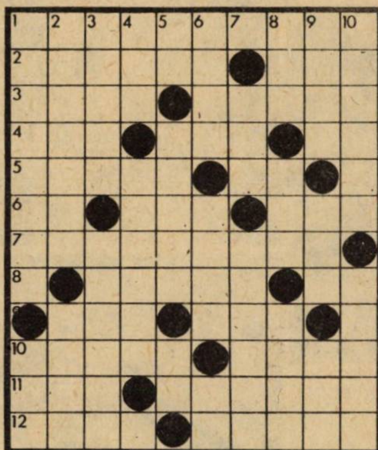

ORIZONTAL: 1) Mare. 2) Altă mare. 3) În Adriatica! — Jumătate la Vest! — În tematica de față! 4) Urmărite pe apă. 5) O lună scurtă! — Urmă de ulei pe albastrul apei. 6) Măsură la mare, în larg! — Gheață plutitoare. — Tot o apă și-un pămînt. 7) Înfrumusețat cu rîuri prin cusături. 8) Mareea! — Radu Tudoran pentru „Dunărea revărsată". 9) Petrolier inferior. — Greutatea unei nave. 10) Meduză sau coral.

VERTICAL: 1) Limbaj pe apă. 2) Articole de fond. 3) Vine trăsnet, nu din senin ci din rachetă. — În iolă! 4) Frumoasele frumoaselor. — Infinitiv al revărsării de apă, 5) Atmosferă poluată în care marinarii se simțeau bine — Sud Nord! 6) E lichid dar nu e apă. — Se încurcă pînă și în apă. 7) Țărm riveran! — Mări și oceane într-un cuvînt. — Prezent trecut prin apă (fem., pl..) 8) Acvilă — Vedetă și ambarcațiune de concurs, cu pînze. 9) Căderi uriașe de apă, în stare solidă. — Se fac niște noduri pe ea. 10) Și acum e ancorat.

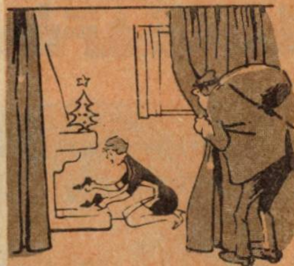
ANTONIMIE

ORIZONTAL: 1) Într-o parte sau alta. 2) Aruncat în dreapta și-n stînga ● Cuvînt introductiv. 3) Opusă vederii ● **Și-n atac și-n apărare. 4) Un fir pe față și unul pe dos (pl.)** ● Final de melodramă! ● **Recită prima și ultima! 5) Curat murdar** ● Succes din inimă! 6) **Primele din urmă!** ● **Dus-întors!** ● **Cumpănă între da și ba. 7) De la mare la mic (fem.).** 8) O anumită coroană ● Cap de coloană! 9) **Încrustație în alb-negru în azurul infinit** ● Doamna... Bovary. 10) Colac peste pupăză ● Radical organic. 11) Rimă... perfectă pentru „gene" ● **Nici laie nici bălaie (pl. masc.). 12) Este acesta** ● **Mare mică (sing.).**

VERTICAL: 1) Uscat în apă (pl.) ● **Apărător... înaintaș (înv.). 2) Uite-o nu-i!** ● **De la mic la mare. 3) Cult pentru incult** ● **Dă cu barda în stînga și-n dreapta. 4) Loc de du-te-vino** ● Și-n atac și-n apărare. 5) **Riscuri de-o parte sau de alta!** ● Fel de a se mișca ● Antemeridian. 6) **Deși mic are o forță mare** ● Dungi ● **Prologul epilogului! 7) Gură-cască la intrare și ieșire** ● **Alb pe negru (pl.).** 8) Odrasla bănățeanului ● De mare tiraj ● **Mult, puțin, asta e!** 9) Hazliu ● **Merge înainte și înoată înapoi** ● **Sînt din față și din spate! 10) Niște albi, negri** ● **Dreaptă strîmbă (masc.).**

FOTOTECA LUCEAFĂRUL

Eleganța cuvîntului și a scriitorului... acad. Al. Rosetti ● Ion Băieșu și „artileria de coastă" a lansetelor (sus) ● O cupă de șampanie pentru proză : Marin Preda, Constantin Țoiu și Fănuș Neagu (al cărui pahar este, însă, gol) — (dreapta, sus) ● Profesorul Pompiliu Marcea își scoate șapca în fața artei fotografice a lui Ion Cucu (centru) ● Tata Iancu numărînd cu atenție... filele cărții (mijloc dreapta)

Prof. univ. Romul Munteanu... asediat sau apărat de cărți? (stînga) ● A fost odată, într-o vară. Instantaneu cu Marin Sorescu, Sânziana Pop, Adrian Păunescu și Constanța Buzea (stînga, jos) ● Colocviu despre tinerii anului 1930 : Conferențiari : Virgil Teodorescu, Mihai Beniuc și Șerban Cioculescu. Se face că nu-i aude Vlad Mușatescu (dreapta, jos) ● Fotografii de ● Ion Cucu ● Vasile Blendea ● Radu Anton Roman.

Dialoguri clare

Nebunul este un individ a cărui nebunie nu se acordă cu aceea a celor mulţi.
Jeune Hermite

Un psihiatru se plînge colegului său :

— Nu ştiu ce să fac, am un pacient care se ţine scai de mine. Îmi propune tot timpul să cumpăr cascada Niagara...

— Şi de ce n-o cumperi?

— Exclus. Cere o groază de bani pe ea !

●

Într-un ceas de răgaz, doi medici psihiatri schimbă păreri. Unul zice :

— Îl ştii pe cel din salonul 3 ? Acela care-şi închipuie că este Ludovic al XIV-lea ? Nu-ţi face impresia că se simte mai bine ?

— Ba da. Acum zice că e Ludovic al XIII-lea !

●

— Doctore, nu fiţi prea mirat că nu găsiţi în capul pe care îl vedeţi semnele vreunei boli nervoase. Trebuie să vă spun că acesta este un cap bun, pe care l-am pus în locul celui pe care l-am pierdut în bătălia de la Waterloo.

●

— Dom' doctor, călcam pantalonii cînd a sunat telefonul. Neatent, în loc să duc receptorul la ureche, am dus fierul de călcat încins, şi mi-am ars urechea.

— Bine. O ureche. Dar cealaltă ?

— Păi, nu trebuia să sun salvarea ?

●

Un cetăţean se duce la medicul psihiatru :

— Doctore, soţia mea este complet nebună. Creşte 60 de pisici la noi în apartament.

— Asta denotă o dragoste deosebită pentru animale.

— Ceea ce este de nesuportat este mirosul care se produce, fiindcă ferestrele sînt închise.

— Şi de ce nu le deschideţi ?

— Cum să fac asta ? Cei 200 de porumbei ai mei ar zbura fără îndoială...

●

— De ce spargeţi iar asfaltul ?

— Brigadierul nostru şi-a uitat pe aici galoşii.

●

— Sînteţi surmenat la maximum ! constată specialistul de boli nervoase, încheindu-şi îndelungatul consult.

— De la pescuit mi se trage doctore .

●

— Mă bucur că în sfîrşit v-aţi însănătoşit şi că nu vă mai credeţi Napoleon, îi spune medicul psihiatru unui pacient. Vă doresc numai bine.

— Vă mulţumesc din suflet, răspunse acesta. Mă duc repede să-i telefonez Josefinei ! Un singur lucru aş vrea să vă întreb : Oare va trebui să-i plătesc pensie alimentară ?...

●

La psihiatru intră o femeie cu un struţ pe care îl lasă în sala de aşteptare.

— Doctore, eu sînt perfect sănătoasă, dar am venit pentru soţul meu care pretinde că e struţ.

— Pescuit ziceţi ? Imposibil. Tocmai pescuitul este o metodă recomandată în cazurile de epuizare nervoasă !

— Habar n-aveţi ! Aţi încercat vreodată să pescuiţi fără cîrlig ?

Medicul de boli nervoase încearcă să descopere sursa tulburărilor psihice apelînd la descrierea viselor.

— Spuneţi-mi ce-aţi visat astă-noapte ?

— A fost îngrozitor ! se lamentează pacienta. Visam că treceam goală puşcă pe bulevard. N-aveam decît o pălărie pe cap.

— V-aţi ruşinat foarte tare ? Nu-i aşa ? întreabă plin de înţelegere medicul.

— Şi încă cum ! Era o pălărie ieftină şi-n plus eticheta cu preţul nu era ruptă !

●

Un pacient se străduieşte să descurce un ghem de lînă.

— Ce faci acolo ?

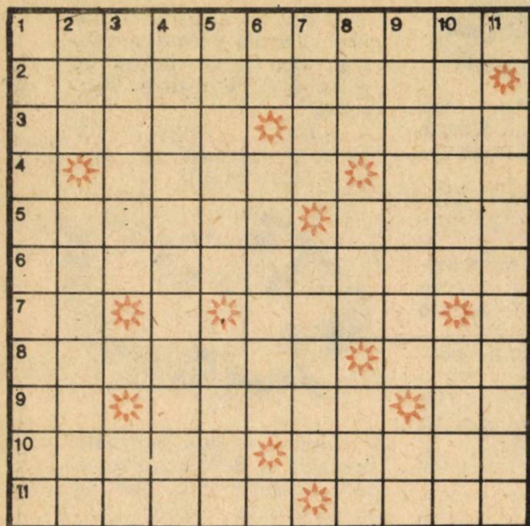
— Vezi bine. Vreau să găsesc celălalt capăt.

— Munceşti degeaba, nu-l vei găsi niciodată : l-am tăiat eu.

●

— Domnule doctor, spune o femeie specialistului în boli nervoase. Soţului meu i s-a deranjat ceva la creier. Adesea se întîmplă să-i vorbesc ore întregi despre ceva şi descopăr revoltată că n-a reţinut nici un cuvînt !

— O, scumpă doamnă, rîde specialistul. Aceasta nu-i o boală. Este de-a dreptul talent !

COPIII

ORIZONTAL : 1) Punct de pornire în viață. **2)** A doua mamă dar, nu vitregă. **3)** Fiecare părinte față de copilul său, în ceea ce privește educația — Cuvîntare lungă **4)** Diminutiv al fiicei „Soarelui" (vezi Delavrancea) — Cureluşă de meşină. **5)** Intră în alimentația copiilor. — Pe marginea pingelei. **6)** Factor de prim ordin în creşterea copiilor (pl.). **7)** Și la început și la urmă tot mamă este ! — Străbunicii bunicilor. **8)** Ambasadorii prieteniei — Căi de acces **9)** Nota bene — De neatins (fem) — Folosință. **10)** Scop — Aprinde ! **11)** În servieta oricărui elev (pl.) — Pregătit pentru a primi o cultură.

VERTICAL : 1) Expresie a grijei statului nostru față de copii, acestea le sînt acordate gratuit. **2)** Nume polindromic de fată. — În laborator **3)** Creşte şi el un copil (pl.) — Nicu Horia **4)** Sume depuse în contul copiilor pe librete. **5)** Unelte agricole — Gust neplăcut **6)** Net ! — Comportament față de copii şi invers. **7)** Grație nu neapărat albă pe lac — Copii, aceasta rămîne între noi. **8)** Insulă în toponimia chineză — Copiii îl folosesc într-o întrecere de alergare distractivă. — Vara ne aşezăm corturile taberei pe lîngă ea **9)** Părul bunicuței — Tură de mijloc ! **10)** Strîns legate de practică — Nepotul cel năzdrăvan ! **11)** Pus la gazeta de perete, dar nu de bine.

DICȚIONAR : TAO.

DIONISIE GEORGESCU

LINGVISTICĂ
(Biverb : 4, 7)

GEORGAFICĂ
(Triverb : 9, 2, 4)

CA DIN CARTE
(Monoverb : 5—10)

„P" „A"

SATISFACȚIE
(Monoverb eliptic anagramat : (4), 5=8)

23. VIII

GEORGAFICĂ
(Monoverb anagramat : 2, 3, 1, 3)

EXAMEN
(Zeppă : oxxxxxxx)

Prin lucrări scrise şi oral,
Supus la probe-s şi-ntrebat ;
Răspund corect, deci e normal
Să-mi scrie-n acte : promovat.

CONVORBIRI OFICIALE
(Zeppă : xxxxoxxxx)

Demersurile dintre părți
Au generat un nou acord ;
Întrevederea-n acest mod
A fost la fel ca-n alte dăți.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2								✷			
3 ✷				✷					✷		
4							✷				
5		✷			✷						✷
6			✷					✷			
7	✷				✷					✷	
8						✷					
9				✷			✷				✷
10			✷		✷				✷		
11						✷					
12	✷										

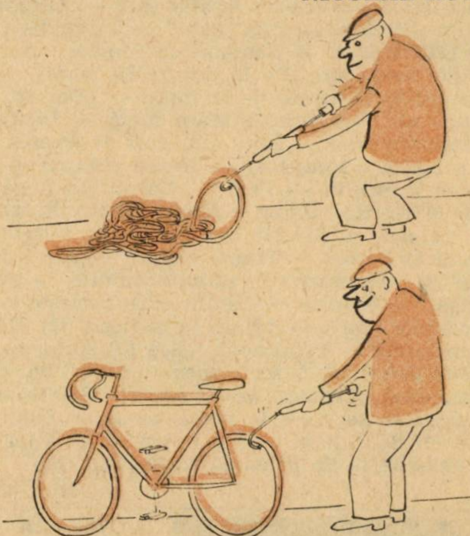
CAMIL PETRESCU

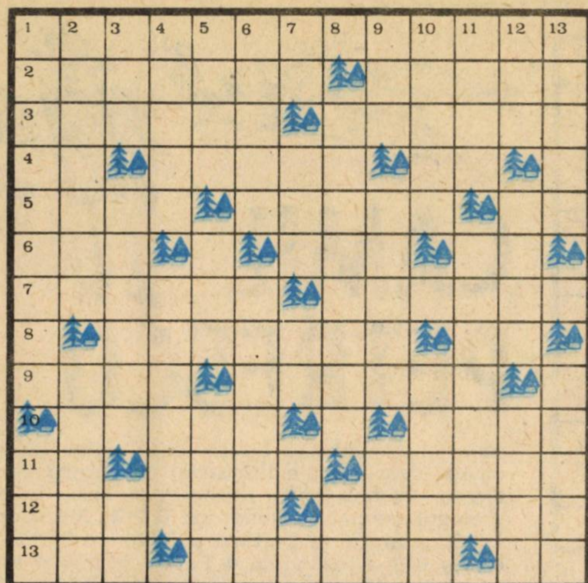
ORIZONTAL : 1) Prima versiune a acestei piese datează din anul 1916. **2)** Dramă istorică scrisă în anul 1954, an în care devine și menbru al Academiei R.P.R. ● Dimie, pănură. **3)** În ziua de 14 a acestei luni, în anul 1957, Camil Petrescu se stinge din viață ● Între 1906 —1913 îl găsim în această calitate urmînd cursurile liceale ca bursier la Sf. Sava și apoi la Gh. Lazăr ● Debutul la „Ideea" ! **4)** Între 1923—1924 îi apare acest volum conținînd grupajele de poeme „Ideea" și „Ciclul morții" ● Gen publicistic ca acel „Fals tratat pentru uzul autorilor dramatici" prin care Camil Petrescu răspunde celor care au primit cu răceală premiera piesei „Mioara", în 1926, scoțînd-o de pe afiș după primele șapte reprezentații. **5)** Început de enunț ! ● Miros specific ● „...lui Procust", roman de dragoste apărut în anul 1933. **6)** Cui ● Cuprinse de foc ● Arheolog italian. **7)** Răsărit ● Radical chimic. **8)** „Addenda la fals...", eseu publicat de Camil Petrescu în anul 1926 ● Pronume demonstrativ de apropiere. **9)** Privește ● Ion Miu ● Chemare pentru rațe. **10** Localitate în Franța ● Rînă ● Începutul lucrării „Teze și antiteze" ! **11)** Ambigen ● Ultimele clase de liceu, Camil Petrescu le-a urmat la secția reală a acestui liceu bucureștean. **12)** Tănase Vasilescu..., personaj din „Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război", „om de douăzeci de ori milionar în aur, nu știa decît să semneze", iar „boala de ochi era un truc ca să ascundă această infirmitate intelectuală."

VERTICAL : 1) Jean Bart ● „Act...", piesă scrisă în anul 1919, an în care termină și facultatea trecîndu-și examenele de licență cu magna cum laude (pl.). **2)** „Un om între...", roman publicat parțial în „Viața românească", între 1953—1957, al cărui ultim volum este tipărit postum ● Răsfirate. **3)** Net ● „...,romanul, poezia, au dobîndit prin Camil Petrescu impulsuri atît de noi și de fecunde încît numele și contribuția lui se leagă adînc de întreaga dezvoltare a literaturii și culturii noastre în ultimele patru decenii", se scria în necrologul semnat de Academia R.P.R., Ministerul Învățămîntului și Culturii și Uniunea Scriitorilor. **4)** Li s-a luat viața ● Pe loc repaus ● Personaj din „Patul lui Procust" ! **5)** Cale din „Jocul ielelor" ! ● Folosită ● Șold. **6)** Grafician român (Iosif) ● Inima lui „Mitică (!) Popescu" ● Începutul uitării ! **7)** Fenomen astronomic ● „Mitică Popescu" **8)** Localitate în Franța ● A vîntura ● Soția lui Ștefan Gheorghidiu din romanul „Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război" **9)** Localitate în URSS ● Monedă veche din aur. **10)** Ultimele numere din „Facla" ! ● „...tari", piesă, a cărei ultimă variantă a fost realizată între 1946—1947 (sing.) ● Inel. **11)** Obiecte de încălțăminte ● Pasăre de pădure. **12)** Prenume bărbătesc ● „...venețian", piesă care urmărește destinul omului de merit neacceptat de societatea bazată pe corupție și interese joase ● Localitate în India.

Dicționar : ABA, FEA, UTI, ERR, PEȘ, ARM, LUE, VET, ERU.

NICOLAE ROTARU

Vacanța

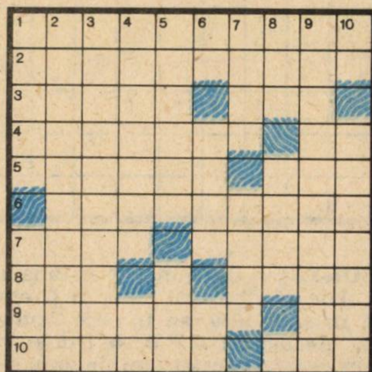
ORIZONTAL: 1) Cutreieră munții în vacanță 2) Pasionați excursioniști — Mare 3) Genți de voiaj nelipsite în concediu si excursii — Căsuță de vacanță 4) Frig pe jumătate! — Bine dispus — Ia-l din loc! 5) Sîrme subțiri — Mare — Pronume 6) Te vizitează devreme în timpul vacanței — Pănură — Se vede cabana! 7) Te întîmpină totdeauna cu ...adevărat — Mare 8) A compus melodia „În vacanță" — Inel 9) Carul de pe cer — A treia parte dintr-un întreg (pl.) 10) Se propteşte-n gard din neatenție — A pictat tablourile „După mure" şi „După fragi" 11) In temă! — Se dau înaintea vacanței — Locuri uscate 12) Perlă între perlele litoralului nostru — Mare la mare 13) De la o vară la alta (pl.) — Autorul volumului „Mică e vacanța mare" — Început de sezon!

VERTICAL: 1) Compozitor român, autor al comediei muzicale „De la munte la mare" — Nume feminin 2) Ilustrate de la mare — „Doi ani de vacanță" de J. Verne 3) Mare mică — Încălțăminte pentru excursii — Notă muzicală 4) Aparat în care se produce o temperatură foarte ridicată — Mal 5) Nume masculin — Față — Localitate lîngă Tîrgovişte 6) Florile ochilor — Masiv muntos în țara noastră, în care se găseşte cea mai mare rezervație naturală 7) Posezi — Trena trenei! — Sere! 8) „...sosire" şi „...plecare" în munții Baiului — Posezi 9) Strigăt de bucurie — Cuvînt care serveşte ca refren la colinde (var.) — Rămas la mijloc! 10) Face totul la comandă — Privitor la mare 11) Autor al poeziei „Nava roşie" — A scris poezia „Sfîrşit de vacanță" (din ciclul „Cîntece de comoară") 12) Sinus — În excursii se serveşte la iarbă verde — Siguranță la casă 13) Sentiment care te cuprinde cînd iei contact cu valurile — Se încearcă cu degetul (pl.)

Nic. AMARIEI

Fără titlu

ORIZONTAL: 1) Se ocupă de amănunte (fem.). 2) I s-a dat mult oxigen. 3) Cartea de latină ● E de ajuns. 4) Face linişte ● La coada cratiței! 5) Rămase după ce s-a dat lovitura (pl.) ● Dată cu aproximație. 6) Facere de bine. 7) Foi de carte ● Interpretează frumos, artistic. 8) Deosebit de buni ● Băutură inofensivă. 9) Se bate în război ● Plecată de la tata! 10) Articol masculin ce se poartă ● Spus la necaz pe alocuri.

VERTICAL: 1) Component al unui echipaj de bob ● Un drum făcut o dată la lună. 2) Sînt puse la curent continuu. 3) A spune lucrurilor pe nume. 4) Toți pentru unul ● Ne dăm peste cap ca să găsim soluția! 5) Tip dejun (fem)! ● Foarte vechi în unele locuri. 6) Fiş pe dos! ● Face haz ● Frecvență de bază pentru emisiunile muzicale. 7) Micuțele iubite ale mocanilor ● A face s-o treacă toate apele. 8) Dau indicații privind timpul trecut ● Ridică întrebări. 9) Neastîmpărată. 10) Ieşire din anonimat! ● Merg pe ocolite.

Dicționar: BAI, HĂT.

NICOLAE ROTARU

Propuneri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2						■				
3								■		
4				■						
5										
6		■								■
7	■						■			
8		■				■				
9			■						■	
10						■		■		
11 ■					■					

ORIZONTAL : 1) Unu fix ● Face nazuri. **2)** Şi-a anunţat sositul pe suprafaţa pămîntului (fem.) ● Lingura la gură ! **3)** Iubire zeiască ● Arbore cu păstăi comestibile. **4)** Norocoşii cu noroc. **5)** Primar fruntaş ● De-a gata (inf.). **6)** Încurcă recepţia (inf.) ● Careuri de definiţii **7)** Tăiş... de ţapină ● Limita minimă ! ● De bună credinţă. **8)** Tip, gen masculin ● Veste de la ţară. **9)** În veacul vecilor (fem.) ● 12 fix ! **10)** A fi dotat ● I-au înflorit toţi ...ghioceii. **11)** Obiecte pentru puneri la pămînt.

VERTICAL: 1) Băgare de seamă. **2)** Ochi de pădure ● Depozit de vin. **3)** Tare la constituţie ● Suc de plante. **4)** Fraţi vitregi ● Cu elan la poli. **5)** Mezosopran ! ● Ca bună ziua. **6)** Face piaţa. **7)** Bătută cu ciocanul ● Act comis! **8)** Faţă-n faţă (pl.) ● Nu-i aici. **9)** Prelungite ● Dacă-i bal, să fie bal ! **10)** Ajutoare de proiectant ● Tras de urechi. **11)** Oferite la masă ● Preferatele lui Eros.

Dicţionar : IMA, ANTAL.

NICOLAE ROTARU

JOCUL DE-A PSEUDONIMUL

Iată cîteva exemple de jocuri de-a pseudonimul, situaţii în care scriitorii, cei care dau nume ideilor lor îşi topesc semnele propriilor nume în alte, adesea bizare „iscălituri" în plumb tipografic.

Bacovia semna cu „străveziul "GEO VAS. Camil Baltazar evita vocalele : BLTZR. Deţinător de slujbe strălucite, Brătescu-Voineşti se propunea drept S.F. IOSU. Un scriitor obscur, pe numele lui Anton Camburopol se prezenta, logic şi mucalit CALAMBUROPOL. Caragiale era L. VAN-TYN sau LE-VAN-TYN sau A. MUSEUS. Simpaticul şi (vom vedea) nealintatul gazetar G. Cristobald : CRISTEA BOLDU, sau CRISTO BOLDD sau... N.D. CORATU. Istoricul teatral G. Franga prefera exotismul unor : A'GNARF sau AGN'ARF (amîndouă anagrame) dar anagrama a mai ispitit şi pe alţii. George Coşbuc era şi C. BOŞCU, G. Proca a devenit O. CARP. Uitatul George Cair era şi GEORGES DU RIAC sau GEORGE GR. CAIR sau JORJ DE RIAC. Sobrul Sorbul iscălea şi BUL SOR iar Ilarie Voronca încerca să se „recomande" drept RONEIRO VALCIA.

Nefericitul „catindat" la mîna (şi inima) Veronicăi Micle, publicistul Iuliu Roşca, era şi AC-U-ŞOR şi DoMiSol dar şi, pur şi simplu DORMIDENT nume ce evocă o marcă de... pastă de dinţi.

„Leneş" şi zgîrcit cu silabele, prolificul Mihail Sadoveanu era şi MISADO.

Barbu Solacolu : BARSOL.
Al. Odobescu : ALIOD.
Cezar Petrescu : C. ZAR.
Sextil Puşcariu : SEX TILL.

Un alt uitat posedînd un nume cu sunet de dulce nebunie (Timoleon Nebunelli) se ascundea sub formula NOEL OMIT ce nu era decît Timoleon întors pe... dos. Acest joc la captivat şi pe Eugen Relgis ce era şi SIGLER.

George Bariţiu : UITIRAB.
Radu Boureanu : UDAR UNAERUOB.
George Buznea : AENSUB.

Aurel Chirescu se „orientaliza" : KY RES CU. Ioan Massoff se ascundea sub un nume ca de medicament : FOSAN (tot nume citit în oglindă). Raicu Ionescu Rion era adesea NOIR.

„Modest", Alexandru Hodoş a mai fost şi DAN T. ALDOILEA. Ca şi Haşdeu (al doilea) ce semna şi n..o...u...

N.D. Cocea cel „diabolic" nu putea fi decît NIKY PERCEA.

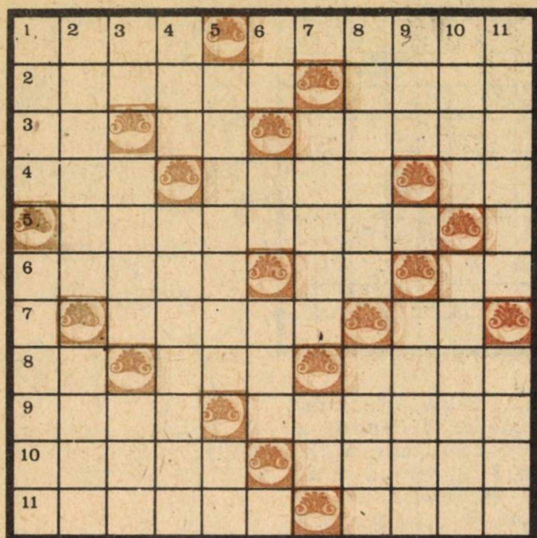
Precizie ştiinţifică are şi pseudonimul legendarului Stan Palanka : V.A. GABOND. Altă anagramă : B. RUCAR (I. Brucăr).

Şi alt nume de spiţerie : BARCOSAN (Constantin Barcaroiu).

Cu anagramele s-a ocupat şi Budai-Deleanu. MITRU PEREA din „Ţiganiada" e... Petru Maior. El însuşi se „recomanda" LEONACHI DIANEU (anagramă la Ianachi Deleanu).

„Jocuri" nu chiar de copii...

G. TOMESCU

CULMI LITERARE

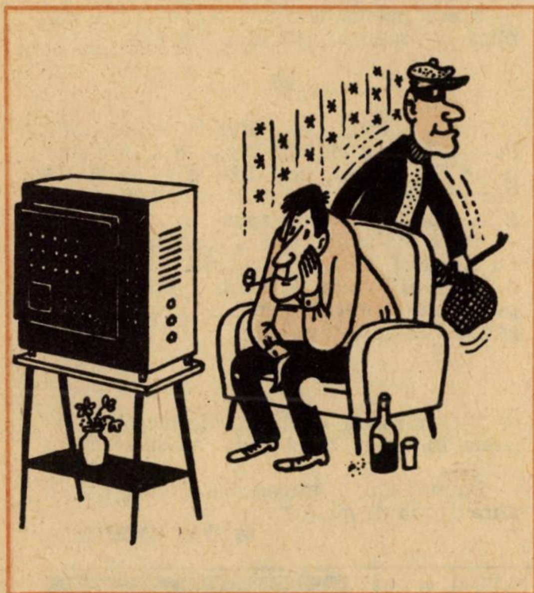
ORIZONTAL : **1)** Prozator german (Premiul Nobel 1972) remarcabil prin construcția epică, preferînd forma narativă concisă pentru evocarea anilor de ruină și derută morală ai Germaniei postbelice, dintre romanele traduse în limba română putem aminti : „Unde ai fost, Adame ?", „Casa văduvelor", „Opiniile unui clovn" și „Onoarea pierdută a Katerinei Blum" (Heinrich) — „Zadarnicele...", volum de versuri de factură parnasiană publicat în 1875 de Sully Prudhomme, primul laureat al Premiului Nobel pentru literatură, 1901. **2)** Prozatoare norvegiană care în romane de larg suflu epic („Maternitate" „Kristin Lavrandsdatter", traduse în română) abordează situația femeii în contextul emancipării, precum și problema dragostei și a fericirii (Sigrid, P.N. 1928) — Cîinele deltei. **3)** Canetti Elias — Tel ! — Vremea în general. **4)** Roman publicat în 1901, de Rudyard Kipling (P.N. 1907) — Țesătură fină — Alexandru (abr.). **5)** Prozatoare suedeză, autoarea unor romane de factură epopeică, pline de fantezie și lirism, cu rezonanțe din vechile legende scandinave, cum ar fi capodopera sa „Povestea lui Gösta Berling" (Selma, P.N. 1909). **6)** Poet, dramaturg și eseist englez de origine americană, personalitate de seamă a secolului XX, remarcabil prin lirica intelectualistă practicată (Thomas, P.N. 1948) — Arnold Wesker — Tagore la debut ! **7)** Justificare — Debut comun pentru Carducci și Canetti ! **8)** Yves Vercors — „...lui Humboldt", roman de Saul Bellon distins cu Premiul Pulitzer (1975), pentru ca în anul următor să primească Premiul Nobel (neart.) — „Forsyte...", binecunoscuta trilogie a lui John Galsworthy, deținător al Premiului Nobel în 1932. **9)** Indivizi — Cuvînt de bază. **10)** „Sfînta..." capodopera lui Bernard Shaw (P. N. 1925) — Opere literare. **11)** Prozator american de origine polonă, cu o fecundă activitate literară, încununată în 1978 cu acordarea Premiului Nobel „pentru arta sa narativă, plină de pasiune care dă viață condiției umane universale" (Isaac Bashevis) — Rîu în U.R.S.S.

VERTICAL : **1)** Prozatoare americană, autoarea trilogiei „Vînt de răsărit, vînt de la apus" (1940, tradusă și în limba română) în care la fel ca și în alte romane, profund umanitariste, de atitudine socială și critică, reconstituie condițiile de existență, tradițiile și moravurile Chinei, unde scriitoarea și-a petrecut o mare parte a vieții, la începutul secolului (Pearl, P.N. 1938) — Poet grec, suprarealist cu o lirică sensibilă la armonia peisajului egeean și a luminii solare, exprimînd bucuria sacră a existenței ; al doilea laureat al Premiului Nobel (1979) după compatriotul său Gheorghios Seferis (P.N. 1963), din Grecia. **2)** Dramaturg american, inițiator al teatrului modern, prin creația sa vastă, contradictorie și inegală, dar de un profund umanism, reflectînd frămîntările, complexele și neliniștile omului societății moderne, insistînd mai ales asupra temei destinului (Eugene, P.N. 1936) — Plin de viață. **3)** La șold în dreapta ! — Plămădeală — „... Wolodyjowski", unul din romanele de succes ale lui Henryk Sienkiewicz, laureat al Premiului Nobel (1905) „pentru merite excepționale ca scriitor epic". **4)** Navă de încărcare pentru tancuri (abr. mil.) — Prozator britanic, poet și muzician, care debutează în literatură la vîrsta de 43 ani, cu romanul „Împăratul muștelor" (1954), desemnat de Academia Suedeză, laureatul Premiului Nobel în 1983 (Wil-

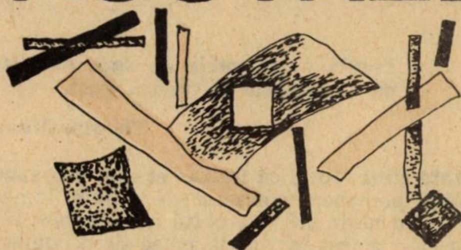
liam). 5) Țara europeană cu doi laureați ai prestigiosului Premiu Nobel : Carl Spitteler (1919) și Herman Hesse (1946). — Aspecte marginale ! 6) Suflet de scriitoare ! — Opere finale la orice scriitor ! — Apelativ (pop). 7) Roman al scriitorului suedez Pär Lagerkvist, laureat al Premiului Nobel (1951) „pentru vigoarea artistică și adînca originalitate..." (pl.) — Tomul 12 ! 8) Prozator american, preocupat să descrifreze în creația sa literară sensul existenței umane, ilustrată în mod pregnant de condiția intelectualului (Saul, P.N. 1976) — Pește asemănător cu nisetrul (pl.). 9) Iată (reg.) — Prozator, dramaturg și eseist francez, autor prin altele al cunoscutelor romane, „Străinul" și „Ciuma", ultimul considerat drept capodopera sa, deoarece interpretează poetic ideea solidarității luptei, singura justificare a condiției umane. 10) „Istoria...", opera capitală a lui Theodor Momsen pentru care juriul Academiei Suedeze îi decernează în anul 1902 Premiul Nobel considerîndu-l „cel mai mare maestru... în redarea istoriei" (nom.) — Una dintre figurile cele mai de seamă ale Indiei contemporane, poet, prozator, dramaturg și gînditor, care a valorificat în opera sa bogata tradiție literară indiană, înnoind-o cu o tematică nouă (Rabindranath, P.N. 1913). 11) Țara din care au fost laureați ai Premiului Nobel, următorii scriitori : Giosuè Carducci (1906), Grazia Deledda (1926), Luigi Pirandello (1934), Salvatore Quasimodo (1959) și Eugenio Montale (1975) — Arbore ce crește pe malul apelor.

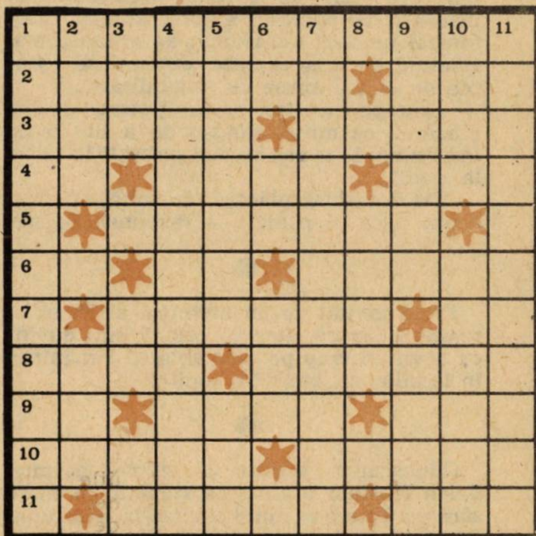
Dicționar : ENOT, KIM, LST, SIPI, INI

GEORGE MAGHERU

IPOSTAZE

ORIZONTAL : 1) Evidențiată la un examen de capacitate. 2) Formă de interpretare pentru o tocată ● Dă dovadă de elasticitate. 3) Selecționer pentru proba de bob ● Din familia zerovalentelor. 4) Născute sub zodia berbecului... ● ...însă necunoscută (pl.) ● ...deși sînt toate femei. 5) A renunțat la copilărie. 6) La început de introducere ! ● Vag, fără conținut ! ● Picături de ploaie de foc. 7) Buna dispoziție de după masă ● Întinde obrazul. 8) Tradus în toate limbile pămîntului. ● Forțe ! (fem). 9) Carne ! ● Dată cu încetinitorul ● Nu-i aceasta. 10) De-a gata ● Cu rol principal la unele recepții. 11) Verb de dus ! ● Suflet sacru !

VERTICAL : 1) Interpret al timpului trecut. 2) Își dau aere ● Unsul de la ferma zootehnică. 3) Vezi cifra dinapoi ! ● Bis ! ● Emil, rebusistul. 4) Are sensibilitate. 5) Ne stă în gît ● Refugiu pentru un joc de copii. 6) Tu și el, cei ce lucrează la TAROM ● Cap de pește ! ● A avea cunoștințe. 7) Mijloace de reproducție. 8) Tractor pentru iarna polară... 9) ... și munți dintr-un decor hibernal ● Merge cu caprele. 10) Cirip, cirip, cirip ● Periodic cu apariție refulată. 11) Face trecerea de la mic la mare.

NICOLAE ROTARU

Cum grano salis

Ironia e grăuntele de sare datorită căruia mîncarea capătă gust.

Thomas Mann

Este știut faptul că Balzac era un gurmand fără pereche, cunoscut de toată lumea pentru nestăvilita sa poftă de mîncare. Într-o zi a fost invitat la masă de o contesă din cale afară de zgîrcită. Meniul a fost însă atît de sărăcăcios, încît autorul „Comediei umane" s-a ridicat de la masă mai flămînd decît se așezase. Contesa se apropie de el și-i spuse cu amabilitate :
— Scumpe maestre, îți mulțumesc pentru plăcerea ce mi-ai făcut-o de a lua masa împreună. Și te rog să mai poftești la mine, la masă...
— Cu deosebită plăcere, doamnă, chiar și acum dacă se poate ! — răspunse Balzac.

●

Fiind invitat de un membru al Familiei regale la masă, Racine refuză sub cuvînt că avea un crap pe care voia să-l mănînce în familie cu „bieții lui copii".

●

Cunoscutul scriitor și ziarist german Erich Kästner a trăit, ca student, în mare sărăcie. Într-o zi, fiind invitat în casa unui bogătaș, își învinse timiditatea și se repezi cu poftă asupra bunătăților aflate pe masă.
— Desigur, visezi de mult să ajungi în cercurile cele mai selecte ale societății, nu-i așa ? i se adresă gazda.
— Da, a răspuns tînărul. Dar și la dv. e destul de plăcut.

●

Filozoful antic Diogene, a fost odată întrebat care ar fi cea mai potrivită oră pentru masă. El a răspuns :
— Pentru cel bogat, cînd vrea. Pentru cel sărac, cînd poate.

●

Romancierul american Ernest Hemingway, în timpul liber vînător în Africa — a fost invitat de o revistă americană să recomande cititoarelor ei cîteva rețete culinare. Scriitorul a prezentat următorul text : „Prinzi leul, îl jupoi... Restul se înțelege de la sine".

Marele filozof francez René Descartes era renumit nu numai datorită lucrărilor sale, semnate adeseori cu pseudonimul Cartesius, ci și gustului său deosebit pentru cele mai rafinate produse ale artei culinare. Întrebat de unul dintre prietenii săi cum se face că un gînditor ca el este un atît de mare amator de bunătăți, Descartes a răspuns : „Crezi oare că natura produce lucrurile bune numai pentru ignoranți ?"

●

Papa îi reproșa lui Erasmus din Rotterdam că, în perioada posturilor, în loc să fie mai ponderat în ce privește alimentele, mînca de dulce mai mult ca niciodată.
— Sfinția ta, a răspuns Erasmus, sufletul îmi este un bun catolic ; dar stomacul meu e un luteran înflăcărat !

●

Hasdeu mîncînd în restaurantul gării Ploiești, al cărui patron era Dobrogeanu-Gherea, ar fi găsit că salata era excelentă.
— E mai presus de orice c r i t i c ă ! — explică el malițios criticului marxist.

●

Odată, tocmai pe cînd își spăla niște linte pentru o ciorbă, Diogene a fost surprins de Aristip, un fost elev de-al lui Socrate, care parvenise lingușind în stînga și în dreapta. Acesta-i spuse :
— Dacă ai învăța să-l lingușești pe rege, nu ai mai fi obligat să mănînci. linte...
— Dacă ai învăța să mănînci linte, îi răspunse cu dispreț Diogene, n-ai mai fi obligat să-l lingușești pe rege.

●

— Va veni ziua, cînd ziua de lucru va însuma în total două ore, spuse celebrul orator.
— Spuneți-mi, îl întrerupse cineva, cît va dura pauza de masă ?

MIHAI BURDUJA

Fototeca Luceafărul

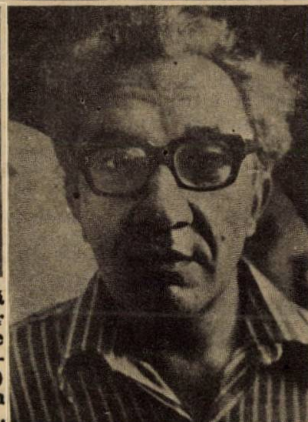

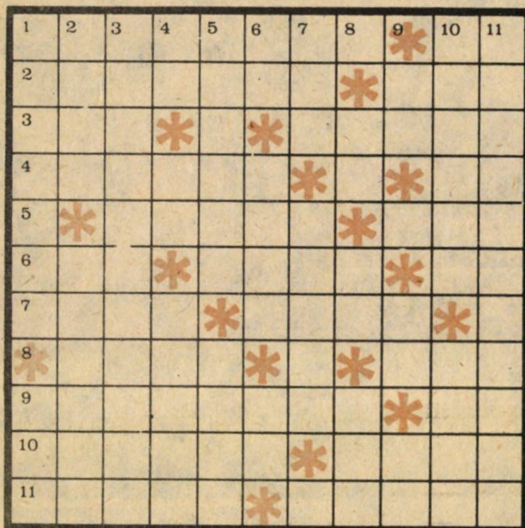

Eugen Barbu pronunțînd prima sentință la Judecata de apoi a... prozatorilor (stînga, sus) ● **Nu e chiar o poveste pescărească : D. R. Popescu s-a fotografiat cu un pește în mînă** (dreapta, sus) ● **Fragment din Spectacolul lumii : Ioan Grigorescu** (centru) ● **E cald și e vară, juniori ! (Laurențiu Fulga)** — (dreapta, centru) ● **Mihai Pelin : Redactor sau pianist ?** (stînga, în mijloc) ● **Vasile Rebreanu îi citează din Lautrèamont lui Tașcu Gheorghiu** (în mijloc) ● **Portretul poetului cu pipa stinsă (Ion Iuga)** — (deasupra) ● **„Mopete se uită la Mopete" și il vede pe Mircea Ivănescu** (dreapta) ● **Szasz János vorbește cu patimă despre prietenii săi, poeții** (dreapta, în margine) ● **Mircea Constantinescu visează cum de demult Bucureștii petreceau** (dreapta, jos) ● **Fotografii de ● Ion Cucu ● Vasile Blendea ● Radu Anton Roman ● Ion Predoșanu.**

CARTEA

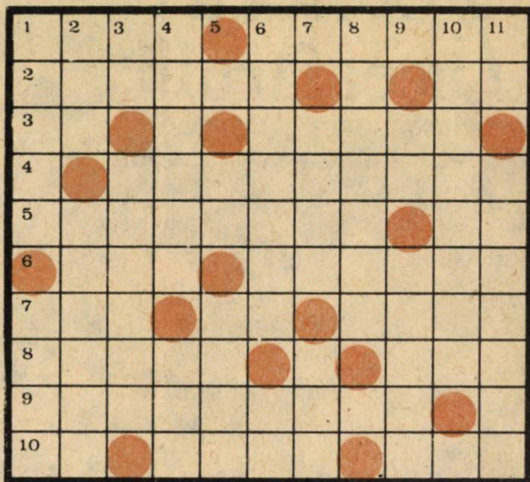

ORIZONTAL : **1)** Casa cărţii ● Deschide cartea ! **2)** Casa cărţii ● Carte de Al. Vlahuţă. **3)** Bec răsucit ! ● Munca cu cartea. **4)** „Prietenul" lui Caragiale ● 42 file ! **5)** Scriitor român contemporan (Ştefan) ● S. c. 1. **6)** Rîu în Brazilia ● „Cîntecul oastei lui...", frumoasă carte din literatura rusă ● O jumătate de ceas ! **7)** Capitolele unei cărţi de teatru ● Tînăr cititor al cărţilor didactice. **8)** „Case" de cultură ● Citit, numai conţinutul **9)** Au şi ei unele cărţi, după care gătesc ● Foaia 23 ! **10)** Carte ştiinţifică ● Carte neterminată... cu subiect din viaţa marinarilor. **11)** Numărul total al unei tipărituri ● Volum, tom, ediţie.

VERTICAL : **1)** Cea mai frumoasă zăbavă ● Biroul de Turism pentru Tineret (abr.) **2)** Devine subiect de carte ● Cunoscuţii necunoscuţi. **3)** Om cu carte. **4)** Carte ! ● Subsemnatul ● Listă de greşeli dintr-o carte. **5)** Eroii principali ai unei cărţi ● Cat. **6)** Repere ! ● Ca la carte ! ● 24 cărţi ! **7)** Mamifer tibetan ● Legat de astrul zilei. **8)** Pagina 45 ! ● Simbol în cartea de muzică ● Fata de la anticariat ! **9)** Dan Tărchilă ● Începutul vieţii ! ● 23 cărţi ! **10)** Cărţi... scrise de mînă ● „Fire de...", carte scrisă de G. Coşbuc. **11)** Case pentru cărţi vechi.

Dicţionar : CEB, IAC.

ROŢI

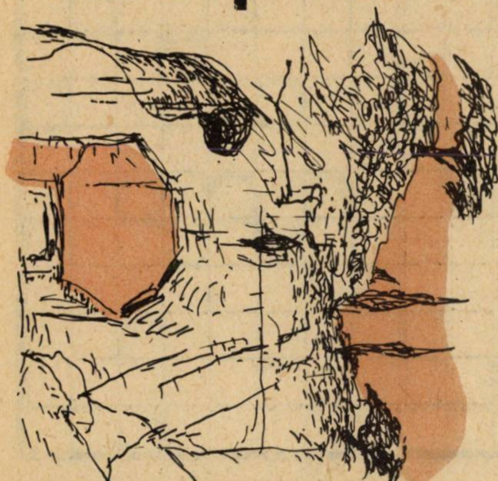

ORIZONTAL : **1)** „Roţile", în transpunere pentru micul ecran ● Vîrsta lor poate fi calculată prin numărarea cercurilor de pe trunchi. **2)** Acomodarea maşinii la şosea făcută pe roţi (pl.) ● E o roată ! **3)** Ultimile rotaţii ! ● Cerc tematic. **4)** Rotundă. **5)** Avantaje la o întrecere în timp ● 13 cercuri ! **6)** Măsurată circular pe cadranul ceasornicului ● Vechi slujbaş la curte. **7)** Începe alunecuşul ! ● Osia osiei ! ● Scaunele din spate ! **8)** Defecţiune de carburaţie ● Localitate în Thailanda. **9)** Avansări cu sau fără roţi. **10)** Şi la un scripete ! ● Aici se aude glasul roţilor de tren (pl.) ● Veşnic călător după cum bate vîntul (mit.).

VERTICAL : **1)** Opreşte roţile ● Suprafaţă pentru treierat. **2)** Roată între spiţe ! Roată pe un arbore motor. **3)** Cald ! ● Produs al rotarului. **4)** Cu patru roţi şi una de rezervă, condusă cu volanul ● Insulă bazaltică scoţiană. **5)** Curse ! ● A claxona. **6)** Roţi pe roţile din lemn ale carelor ● Începe transportul ! **7)** Roţi imperfecte ● Măsoară puterea autovehiculului. **8)** Bomboană. **9)** Ultimele la roată ! ● Ţine becul. **10)** Rotocoale în jurul ochilor. **11)** Unu pe roată ! ● Mijloace de luptă.

Dicţionar : AUNE, LEN, EOL, IOI, EIG.

Ars poetica

1	2	3	4	5	6	7	8	9 ❀	10	11	12
2							❀				
3									❀		
4			❀				❀				
5					❀				❀		
6				❀			❀				
7						❀					❀
8	❀		❀		❀				❀		
9								❀			
10 ❀							❀			❀	
11		❀							❀		
12					❀						

ORIZONTAL : 1) Figură de stil constînd în înlocuirea unui termen propriu prin altul impropriu, asemănător, implicînd o comparație nedezvoltată • Debutul unei fabule ! **2)** Figură de stil constînd din alăturarea unui adjectiv pe lîngă un substantiv pentru a-i sublinia însușirile esențiale (pl.) • Potrivirea în silabele finale, începînd cu ultima vocală accentuată. **3)** Studiere a caracteristicilor structurale sincronice ale unei limbi (pl.) • Strofele 5 și 7 ! **4)** Final de apostrofă ! • Localitate în Camerun • A alege. **5)** Cele de versificație, compoziție și stilistică sînt absolut necesare în arta poetică • Final de epitalam ! • Versurile 1 și 5 dintr-o baladă ! **6)** Localitate în Japonia • Început de sinareză ! • Rîu și comună în URSS. **7)** Trecută de prima tinerețe • Există și una poetică. **8)** Glas de greier într-o scriere ! • Primii hexametri ! **9)** Armonie de sunete • Început de hiperbată ! **10)** Grup de două sau mai multe silabe lungi sau scurte în metrica greacă, latină sau modernă • Personaje dintr-o doină ! **11)** Început de ritornelă ! • Poetul ca autor de opere de artă • Începutul unei idile ! **12)** Trăire emoțională • Creație a mînuitorilor de metafore.

VERTICAL : 1) Figură de stil în care înlocuirea unui termen prin altul se face pe baza altor raporturi decît asemănarea • Final de vers ! **2)** Figură de stil care constă în repetarea ultimilor cuvinte sau a emistihului final dintr-o poezie • Slăbit, bolnav (reg.). **3)** Reviste, cărți, periodice etc. **4)** Orășel în Somalia • Pronume posesiv • Zburător legendar. **5)** O bucată de pîine • Învîrtire. **6)** Un șmecher și un ciolan ! • Primele versuri dintr-o satiră ! • Primele motive ! **7)** Respectarea celor de ortografie, precum și a celor de versificație, este imperios necesară pentru oricare creator de poezie • Onomatopee pentru păsări. **8)** Final de personificare ! • Început de sonet ! **10)** 61 epitafuri ! • Get ! • Început de himeneu ! **11)** Unități metrice formate din trei silabe, dintre care cea de la mijloc accentuată • Ultimile poezii ! **12)** Specie a poeziei epice, narațiune a unor întîmplări din trecut, pe o mică întindere • Ultimile părți ale unor tirade lirice, în tragedia antică, urmînd după strofă și antistrofă.

Dicționar : FAB, OFA, ISU, LAM, IRIE, UGRA, HIP, UPIT, ATO, OTOS.

NICOLAE ROTARU

FABULA HUZURULUI

Stăpînul unui cățeluș de rasă,
Pe care-l îndrăgea peste măsură,
L-a răsfățat și nici o-nghițitură
Nu lua decît dintr-o mîncare aleasă.

Văzînd ce multe ifose îndură,
Îi spuse un amic poftit la masă :
Trei zile doar, în seama lui de-l lasă,
Îl vindecă la sigur cu-a lui cură.

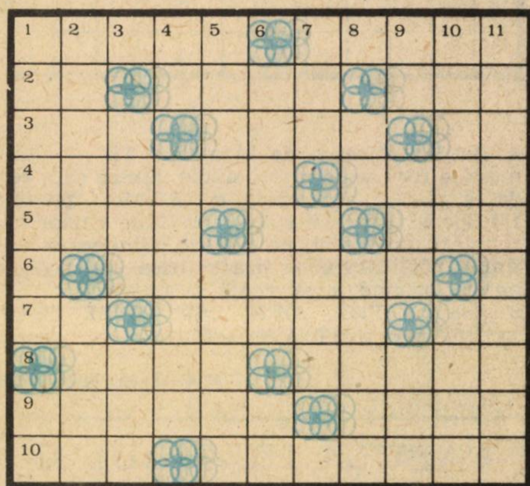
Cînd timpul a trecut, surpriză mare :
Amicul coajă-i aruncă, uscată
Și pechinezu-o ronțăi îndată.

Uimit, stăpînul puse o-ntrebare :
— „Ce-ți datorez, că l-ai schimbat pe cîine !"
—„ Nimic, răspunse. Hămesit... vrea pîine !"

IONEL GOLOGAN

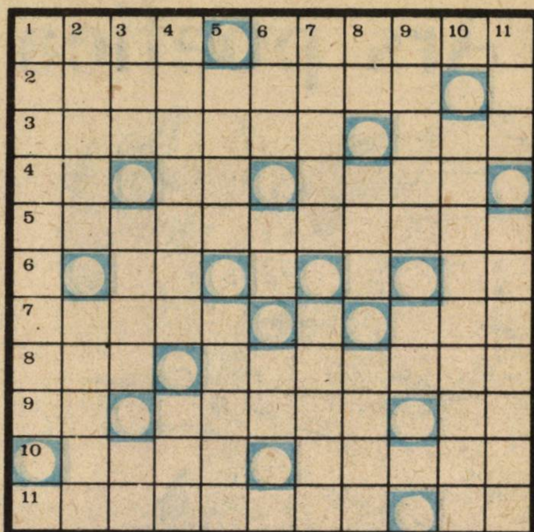
ÎN ZBOR

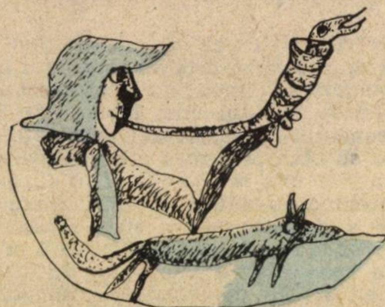

ORIZONTAL , **1)** Zburătorul de metal ● Se-nvîrte-n zbor. **2)** Ultimile la zboruri ! ● Matur... aflat în elicopter ! ● Onomatopee pentru zbor. **3)** Fîlfîire finală ! ● Răpitorul zburător ● 43 avioane ! **4)** Campioană la zbor ● Acesta zboară doar într-un proverb. **5)** Cu puţin timp înainte ● Umăr la stînga ! ● Rîu în Brazilia. **6)** A încheia un zbor... terestru. **7)** 16 elicoptere ! ● Listă cu greşeli ● Aterizat în cele din urmă ! **8)** Uşoare ● Zapisuri. **9)** „Organe“ de zbor ● Primul zburător (mit.). **10)** „Zburătorii“ vîrstei ● Extravaganţă.

VERTICAL : 1) Pregătite de zbor ● Cap de aripă ! **2)** Întoarcere (şi în zbor) ● Mono sau bi pentru zboruri aviatice. **3)** A rata ● Ilie ! **4)** Oprea Cernea ● Ajută la localizare avioanelor în zbor. **5)** Îngreunează zborurile ● Zburător-pirat pentru oare. **6)** La suprafaţa plămînilor ● 16 elicoptere ! **7)** Literă slavonă ● Diminutiv de la Dumitru. **8)** Rupt în centru ! ● Văzut. **9)** Miez de chiflă ! ● 1 din 24 ● Icea ! **10)** Negrele zburătoare ● Responsabil de linii. **11)** Libelulele TAROM-ului.

Dicţionar : IRE, RIO, ILI, ETI, ICA.

PANOPTIC

ORIZONTAL : 1) Schimbător de viteză ● Dat de colo, colo. **2)** Asta-i, într-adevăr. **3)** Animal cu corn în frunte ● Nu e tot la fel. **4)** Zice din inimă ! ● Iată începutul ! ● Tras cu tunul. **5)** Maşină de ras ! **6)** Cont deschis ! ● Luat din faşă ! **7)** Pus la colţ ● Face semne. **8)** Are amestec ! ● Păstrători ai specificului naţional în sport. **9)** Egee ! ● Rămasă singură... ● ...din patru ! **10)** A avea urmaşi ● Fierbătoare de campanie. **11)** Făcută cu nervi ● Brad alb !

VERTICAL : 1) Notă dată prin corespondenţă. **2)** Aflate într-o ploaie de foc ● Culoare pentru pesimişti. **3)** Codru de pîine ● Într-o anumită măsură ● Odată, la început ! **4)** Cuvînt folosit în loc de nea (pl.) ● Făcute printre picături. **5)** „Extraterestru“ picat din sistemul solar ● Folosit la reanimare. **6)** Delegat la rebus !... ● Înfipt de rebusişti ! ● Analogii ! **7)** Oprit în loc ● Ralenti. **8)** Centru climateric ! ● Arde şi întreţine arderea ● Invitaţie pentru a vedea ceva. **9)** Aflată la curent mereu ● Şase jumătate ! **10)** Are pe vino-ncoace. **11)** Extremul Orient ● Vine din vară !

NICOLAE ROTARU

Ioana Bulcă în „Patima fără sfîrșit" de Lovinescu
● Fotografii de Vasile Blendea

Abonați-vă la revista Luceafărul

ALTE PUBLICAȚII EDITATE DE «LUCEAFĂRUL»
- Almanahul de iarnă
- Almanahul estival
- Luceafărul copiilor
- Caietul de cuvinte încrucișate «Domino»

Istorii neelucidate
Almanah estival Luceafărul '84

NICOLAE DAN FRUNTELATĂ – redactor șef

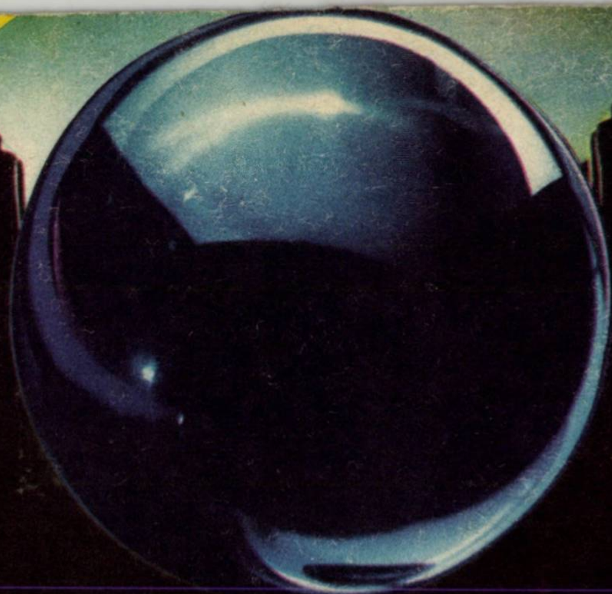
M. UNGHEANU – redactor responsabil
SÂNZIANA POP
MIRCEA CROITORU
ION CUCU
GHEORGHE BULUȚĂ

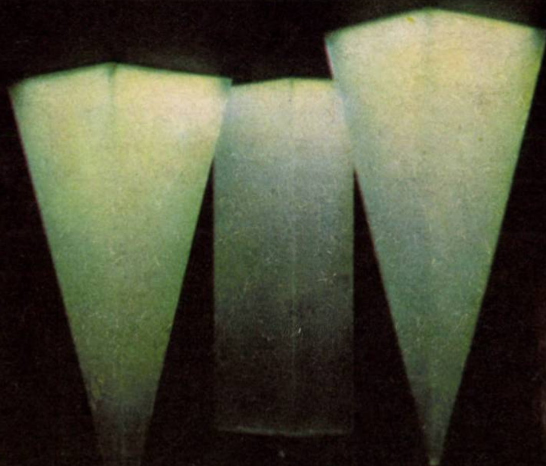
Coperta: Decebal Scriba și Dan Stanciu

Tipărit la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii sub comanda nr. 40 211

Luceafărul

● O CHEIE DE BOLTĂ PENTRU ETERNITATE ● MIRON COSTIN: EXECUȚIE ORI ASASINAT ? ● RICHARD AL III-LEA — INOCENT ? ● ATLANTIDA — UN CONTINENT CARE-ȘI SCHIMBĂ LOCUL ● BLESTEMUL CLOȘTII CU PUII DE AUR ● TERENTE, „REGELE BĂLȚILOR" — UN HAIDUC MODERN ? ● MAFIA — UN LANȚ FĂRĂ SFÎRȘIT ● CIVILIZAȚIILE PRECOLUMBIENE ● CINE L-A UCIS PE BARBU CATARGIU ● DISPARIȚII MISTERIOASE ● DESCIFRAREA ENIGMEI FRONTULUI DE LA SALONIC ● ÎN CĂUTAREA PIETREI FILOSOFALE ● KAMIKAZE: PILOȚII SÎNT GATA SĂ MEARGĂ LA MOARTE ● AGATHA CHRISTIE: PĂSĂRILE ● SFINX: ZECE POVESTIRI POLIȚISTE ● CUVINTE ÎNCRUCIȘATE ● SF: ISAAC ASIMOV: OCHII NU NUMAI VĂD ● UMOR ● TULBURĂTOARELE COINCIDENȚE.

almanah estival 1984

Lei 25